

İlham

Azərbaycan-Gürcüstan münasibətləri çox dərin ənənələr üzərində qurulub

◆ Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin
Gürcüstana işgüzar səfəri

Gorus-Qafan yoluna
nəzarətin təmin olunması
Ermənistanın hərbi
kapitulyasiyasının
əsasını qoydu

6

Birinci vitse-prezident
Mehriban Əliyeva dünya çempionu
olmuş şahmatçılarımızı təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi instaqram səhifəsində İtaliyanın Sardiniya adasında keçirilən şahmat üzrə gənclər arasında dünya çempionatında qızıl medallar qazanan Gövhər Beydullayeva və Abdulla Qədimbəyliyə təbrik edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezidentin bununla bağlı paylaşımında deyilir:

"Əziz Gövhər Beydullayeva və Abdulla Qədimbəyli! Parlaq qələbəniz münasibətilə sizi ürəkdən təbrik edirik! Sizinlə qürur duyuram! Əməyinizə və iradəyinizə görə sağ olun! Azərbaycanca Qələbələr yaraşır!"

Tbilisi Beynəlxalq Hava
Limanında qarşılanma

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 24-də Gürcüstana işgüzar səfər edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın və Gürcüstanın Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Tbilisi şəhərinin Şota Rustaveli Beynəlxalq Hava Limanında Prezident İlham Əliyevin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Azərbaycan Prezidentini Gürcüstanın xarici işlər naziri İlya Darçişvili və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin
Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qarıbaşvili ilə
təkbətək görüşü keçirilib

2

Azərbaycan Prezidenti və
Gürcüstanın Baş naziri mətbuata
bəyanatlarla çıxış ediblər

3

"Qarabağ xanlığının irsi"
sərgisi ilə tanışlıq

2

Gürcüstanın Mçxeta rayonundakı
Muxrani sarayında
mədəni proqram təqdim edilib

2

Zəngəzur dəhlizinin açılması
heç kimə qarşı yönəlməyib

İrandakı bəzi dairələrin ermənipərəst
siyasəti bölgədə vəziyyəti
gərginləşdirməyə hesablanıb

11

Azərbaycan-Türkiyə birliyi
sülh və sabitlik amilidir

Əgər kimsə bizə qarşı
ədələtsiz hərəkət etmək istəyərsə,
bu amili ciddi nəzərə almalıdır

9

Rişi Sunak Britaniyanın
Baş naziri oldu

Tarixdə ilk dəfə ölkəyə
hindəsilli şəxs rəhbərlik edəcək

12

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstana işgüzar səfəri

Azərbaycan-Gürcüstan münasibətləri çox dərin ənənələr üzərində qurulub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin
Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili ilə
təkbətək görüşü keçirilib

Oktyabrın 24-də Məxeta rayonundakı Muxrani sarayında (Chateau Mukhrani) Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili ilə təkbətək görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Gürcüstanın Baş naziri dövlətimizin başçısını qarşıladı. Sonra rəsmi foto çəkdirildi. Görüşdə Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələrinin inkişaf perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparıldı.

Gürcüstanın Məxeta rayonundakı Muxrani sarayında mədəni proqram təqdim edilib

Oktyabrın 24-də Gürcüstanın Məxeta rayonundakı Muxrani saray kompleksində mədəni proqram təqdim olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili tədbirdə iştirak ediblər.

Mədəni proqramda gürcü xalqının milli adət və ənənələri nümayiş etdirildi. Tədbirdə Gürcüstanın milli musiqisi və rəqsləri, gürcü mətbəxinin nümunələri, o cümlədən şirniyyatları təqdim olundu.

Prezident İlham Əliyev və Baş nazir İrakli Qaribaşvili milli gürcü rəqslərinə baxdılar.

"Qarabağ xanlığının irsi" sərgisi ilə tanışlıq

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili oktyabrın 24-də Məxeta rayonundakı Muxrani sarayında (Chateau Mukhrani) "Qarabağ xanlığının irsi" sərgisi ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sərgidə "Qarabağ xanlığı. Tarixi və mədəni kimlik" kitabı təqdim edilib.

Qeyd edək ki, sərgidə nümayiş etdirilən fotolar "Qarabağ xanlığı. Tarixi və mədəni kimlik" kitabından seçilərək götürülmüş artefaktlar əsasında hazırlanıb. Onların arasında Qarabağ xanlığına aid edilən bayrağın məlum olan ilk təsvirini, Qarabağ xanları sülaləsində qorunmuş Şah İsmayılın qalxanı, qədim xalçaları, Sərdar məscidinin və onun fasadının dekorasiya plitələrini, həmçinin XIX əsr Şuşa şəhərinin görüntülərini, XIX əsrin sonu-XX əsrin əvvəllərində Sərdar xan sarayının fasadını və daxili görünüşünü, XIX əsrdə aid at yohərinə, iki tar və üçsimli kamançanı əks etdirən fotolar, Mirzə Qədim İrəvaninin müəllifi olduğu Həsən Qulu xan Qacarın, Fətəli şah Qacarın portretləri xüsusi maraq doğurur.

Müəlliflər qrupunun rəhbəri professor Eldar Nadiradze olan "Qarabağ xan-

lığı. Tarixi və mədəni kimlik" adlı kitabında isə XIX əsrdə çar Rusiyasının Qarabağda höyətə keçirdiyi hərbi və elmi ekspedisiyaları zamanı toplanan və hazırda Gürcüstan Milli Muzeyinin fondlarında saxlanılan, Qarabağ xanlığına aid olan 300-dən çox artefaktın rəsmi yer alıb. Bu artefaktlar muzeyin arxivinə təhvil verildikdən sonra müəyyən səbəblərdən heç vaxt açılmayıb və 100 ildən artıq bir döv-

də arxivdə kataloqlaşdırılmadan saxlanılıb. Çox nadir mədəni irsimizin göstəricisi olan nəşrdə kataloqlaşdırılmış bu kolleksiyaya Azərbaycan tarixinin ayrılmaz hissəsi olan Qarabağ xanlığına, onun zəngin mədəni irsinə beynəlxalq marağın artmasına töhfə verəcək.

Qeyd edək ki, kitab Azərbaycan, rus, ingilis, fransız və ərəb dillərində nəşr olunub.

Prezident İlham Əliyevin və Baş nazir İrakli Qaribaşvilinin Məxetada birgə işçi naharı olub

Oktyabrın 24-də Məxeta rayonundakı Muxrani sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvilinin birgə işçi naharı olub.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstana işgüzar səfəri

Azərbaycan-Gürcüstan münasibətləri çox dərin ənənələr üzərində qurulub

Azərbaycan Prezidenti və Gürcüstanın Baş naziri mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Oktyabrın 24-də Muxeta rayonundakı Muxrani sarayında "Qarabağ xanlığının irsi" sərəgisi ilə tanışlıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Gürcüstanın Baş naziri mətbuata bəyanatla çıxış etdi.

Baş nazir İrakli Qaribaşvilinin bəyanatı

- Cənab Prezident.

Hörmətli dostlar, qonaqlar.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevi burada səmimiyyətlə salamlayıram. Cənab Prezidentə təşəkkür edirəm ki, bu gün Gürcüstana səfərə gəlib.

Ölkələrimiz arasında olan mehriban qonşuluq münasibətləri və strateji tərəfdaşlıq, o cümlədən əməkdaşlığımızın gündəliyi Sizin səfərinizin əhəmiyyətini vurğulayır. Onu da vurğulamaq istəyirəm ki, Azərbaycanla Gürcüstanın bu qədər yaxın olmasında Sizin töhfəniz çox böyükdür. Bizim ölkələrimiz arasında misilsiz dostluq əlaqələri və sıx münasibətlər var. Həmin münasibətlər tarixi əlaqələrimizə və qarşılıqlı hörmətə əsaslanır. Mən əminəm ki, mövcud əməkdaşlığımız ölkələrimizin və xalqlarımızın rifahı naminə daha da yüksək səviyyəyə qalxacaq.

Bu gün bizim çox vacib görüşümüz oldu, müxtəlif məsələləri müzakirə etdik və ölkələrimiz arasında sıx tərəfdaşlığı bir daha vurğuladıq. Biz hazırda dünyada baş verən prosesləri müzakirə etdik və razılığa gəldik ki, bu gün Ukraynada baş verən hadisələr məhz danışıqlar yolu ilə həll edilməlidir.

Onu da nəzərdən keçirdik ki, dünyada baş verən hadisələr yalnız sülh və sabitlik yolu ilə həll olunmalıdır. Bu həm bizim regionumuz, həm də xalqlarımız üçün vacibdir.

Bununla yanaşı, biz regional vəziyyəti, Azərbaycan və Ermənistan arasında olan təmasları, iki ölkə arasında sülh prosesini nəzərdən keçirdik. Şəxsən mən və bizim hökumətimiz ümidvarıq ki, sülh siyasətini həyata keçirmək üçün əlimizdən gələni edəcəyik. Regionumuzdakı mehriban qonşuluq əlaqələri heç bir əməkdaşlıq formatına zidd deyil, bunu yalnız gücləndirəcəyik və əminəm ki, biz bir yerdə çox işlər görə bilirik.

Cənab Prezident, Sizin Cənubi Qafqazda əməkdaşlıq formatının yaradılması barədə Praqada irəli sürdüyünüz təşəbbüsü də dəstəkləyirəm.

Biz iqtisadiyyat, enerji, nəqliyyat məsələlərini nəzərdən keçirdik. Gürcüstan Azərbaycan üçün önəmli ölkədir və eyni zamanda Azərbaycan da Gürcüstanın strateji tərəfdaşdır. Biz artıq reallaşdırdığımız mühüm layihələri nəzərdən keçirdik. Bunlar tarixi layihələrdir - Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu və Orta dəhliz. Bizim həyata keçirdiyimiz layihələr bundan sonra da irəliyə aparılacaq və onları daha da sürətləndirmək əzmindəyik.

Mən Sizin atanızdan, ölkənizin Ümummilli Liderindən sitat götürmək istəyirəm. Onun xatirəsinə bizim dərin ehtiramımız var. O, vaxtilə Gürcüstanda Tbilisidə olanda demişdi: "Azərbaycan və gürcü xalqları xoşbəxtdirlər ki, onlar qonşu xalqlardır". Bizim əcdadlarımız həmin təmasları yaratdı və bu gün bizim vəzifəmiz odur ki, həmin əməkdaşlığı irəli apararaq və gələcək nəsillərə ötürək.

Cənab Prezident, bir daha təşəkkür edirəm.

Sonra dövlətimizin başçısı bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli cənab Baş nazir.

Hörmətli xanımlar və cənablar.

İlk növbədə cənab Baş nazir, ilköncə dəvət etdiyiniz üçün Sizə təşəkkür edirəm. Biz Gürcüstanın bu gözəl yerində görüşürük, çox gözəl mənzərəli yerlərdir. Eyni zamanda küləkdir, sanki Bakı küləyidir. Bu onu göstərir ki, külək də bu gün bizim burada olmağımızı alqışlayır. Yəni mən, doğrudan da, özümü evimdəki kimi hiss edirəm. Mən yenidən Gürcüstanda olmağımın çox məmnunam.

Cənab Baş nazir bizim görüşlərimiz tez-tez keçirilir. Təkcə keçən il hörmətli cənab Qaribaşvili iki dəfə Azərbaycanda səfərdə olub. Eyni zamanda beynəlxalq təşkilatların keçirdiyi tədbirlər çərçivəsində də biz daim görüşürük. Əminəm ki, bugünkü səfər Gürcüstan və Azərbaycan arasında dostluq və qarşılıqlı münasibətlərinə yeni tökən verəcək. Bu münasibətlər çox dərin ənənələr üzərində qurulub. Əsrələyən xalqlarımız dostluq, qarşılıqlı, mehriban qonşuluq şəraitində yaşamışlar. Dövlətlərarası əlaqələr də bu möhkəm təməl üzərində qurulubdur.

Bu gün strateji tərəfdaşlıq əlaqələrimiz, demək olar ki, müttəfiqlik səviyyəsinə qalxıb. Çünki bir çox sahələrdə biz fəal əməkdaşlıq edirik. Həm beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində daim bir-birimizi dəstəkləyirik, eyni zamanda iki-tərəfli formada. Bir çox önəmli layihələr təkcə ölkələrimiz üçün deyil, bölgə üçün, bütövlükdə Avropa üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Cənab Baş nazirin qeyd etdiyi kimi, bu gün bir çox məsələlər müzakirə olundu. Hələ müzakirələr davam edəcək. Əlbəttə ki, bölgədə gə-

uğurla fəaliyyətdədir. Biz yeni layihələr haqqında düşünürük. Biz dünya bazarlarına qaz ixracatını artırmaq fikrindəyik. Bu il 22 milyard kubmetr ixracatı olacaq, gələn il daha da artacaq. Bu ilin iyul ayında Avropa Komissiyası ilə Azərbaycan arasında imzalanmış enerji sahəsində strateji tərəfdaşlığa dair memorandumda göstərilir ki, növbəti 5 ildə Azərbaycan Avropaya qaz ixracını iki dəfə artıracaq. Yəni bizim niyyətimiz bundan ibarətdir, imkanlarımız da buna çatır. Beləliklə, biz planlaşdırırıq ki, 2027-ci ildə Azərbaycanın təkcə Avropaya qaz ixracatı 20 milyard kubmetrə çatacaq. Əlbəttə ki, bununla əlaqədar görüləcək işlər həm ikitərəfli formada müzakirə olundu, həm də gələcək müzakirələrə ehtiyac var. Eyni zamanda gələn il Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri xətti ilə ixrac artırılacaq. Biz bununla bərabər, hazzarda istismarda olmayan Bakı-Supsa neft kəmərinə də istifadə etmək istəyirik. Bu barədə də danışıq. Mən bizim planlarımız haqqında cənab Baş naziri məlumatlandırdım. Buna da böyük ehtiyac və böyük potensial var.

Həyata keçiriləcək yeni layihə elektrik enerjisi ilə bağlıdır. Azərbaycan çalışır ki, öz elektrik enerjisini dünya bazarlarına ixrac etsin. Əlbəttə, təbii ki, bizim ixrac istiqamətimiz Gürcüstandan keçir. Təkcə azad edilmiş torpaqlarda 10 gigavatt gücündə bərpaolunan enerji növlərindən istifadə etmək olar. Xəzər dənizində isə bu rəqəm 157 gigavata çatır. Yəni bu, beynəlxalq ekspertlər tərəfindən təsdiq edilmiş rəqəmdir və bu çox böyük rəqəmdir. Əlbəttə ki, bu enerjiyi istehsal etmək və ixrac etmək bizim növbəti illərdəki vəzifəmizdir. Burada Gürcüstanla Azərbaycan digər sahələrdə olduğu kimi, bu sahədə də

fəal əməkdaşlıq edəcək. Yəni bir sözlə, bölgəmizin iqtisadi potensialını artırmaq üçün çox gözəl imkanlar var - enerji resursları, nəqliyyat dəhlizləri.

Onu da bildirməliyəm ki, Gürcüstanla Azərbaycan arasında yükdaşımaların həcmi bu il 75 faiz artıb. Mən bildirmək istəyirəm ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun ötürmə qabiliyyətini biz 5 milyon tona çatdırmaq fikrindəyik. Bu məqsədlə bu il və gələn il bu layihəyə Azərbaycan tərəfindən əlavə sərmayə qoyulacaq. Artıq bütün sərmayələr hazır və biz bu prosesə start vermişik. Çünki dünyada Xəzər üzərindən Azərbaycan, Gürcüstan və qonşu ölkələrdən keçən nəqliyyat yollarına böyük ehtiyac

Səfər başa çatdı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstana işgüzar səfəri oktyabrın 24-də başa çatdı.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın və Gürcüstanın Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Tbilisi şəhərinin Şota Rustaveli Beynəlxalq Hava Limanında dövlətimizin başçısının şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili yola saldı.

Milli Məclisdə "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsi ilə bağlı ictimai dinləmə keçirilib

Oktyabrın 24-də Milli Məclisdə parlamentdə təmsil olunan və dövlət qeydiyyatından keçmiş bir sıra siyasi partiyaların sədrləri və nümayəndələrinin iştirakı ilə "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsi ilə bağlı ictimai dinləmə keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasdan əvvəl Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova tədbirin keçirildiyi zala gəlib, hazırlıq məqsədilə görülən işlərlə tanış olub, müvafiq tapşırıq və tövsiyələrini verib. Parlamentin Sədri həmçinin ictimai mütakəliflərdə iştirak edən partiya sədrləri ilə görüşüb, onlara uğurlar arzulayıb.

İctimai dinləmədə Milli Məclis Aparatının rəhbəri Fərid Hacıyev iştirak edib.

Tədbiri açan parlament Sədrinin müavini, İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın adından ictimai dinləmənin iştirakçılarını salamlayıb. Bildirib ki, Azərbaycanda son illərdə sistemli xarakter daşıyan islahatlar aparılır. Cəmiyyətin bütün sahələrini əhatə edən bu islahatlar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü və birbaşa rəhbərliyi ilə həyata keçirilib. Bu islahatlar noticəsində hakimiyyətin qolları arasında əməkdaşlıq əlaqələri möhkəmlənib, habelə iqtidar-müxalifət dialoqu başlayıb və davam etməkdədir. Altıncı çağırış Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisində, onun komitələrinin rəhbərliyində Yeni Azərbaycan Partiyası ilə yanaşı, müxtəlif siyasi partiyaların təmsil olunması bunu bir daha təsdiqləyir.

Diqqətə çatdırılıb ki, parlamentdə təmsil olunan 11 siyasi partiya "Siyasi partiyalar haqqında" qanun layihəsinin hazırlanması ilə bağlı Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovaya müraciət edib. Qeyd olunub ki, "Siyasi partiyalar haqqında" qanun 30 il bundan əvvəl qəbul edilib. Bu müddətdə Azərbaycanda bir çox dəyişikliklər baş verib, ölkəmiz dünya səviyyəsində öz layiqli yerini tutub, qalib Azərbaycan statusuna yüksəlib, dövlətimizin beynəlxalq münasibətlər sistemində mövqeyi möhkəmlənib. Bütün bunlar "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsinin orsəyə gəlməsinə rovac verib.

Fəzail İbrahimli bildirib ki, dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunda böyük nailiyyətlər əldə olunub və bu məqamlar siyasi partiyalarla bağlı qanun layihəsində öz əksini tapmalıdır. Diqqətə çatdırılıb ki, parlamentin Hüquq qanunları komitəsinin hazırlanması tapşırılıb. Qanun layihəsinin hazırlanması zamanı Avropanın qabaqcıl ölkələrinin təcrübəsi, milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanması, ölkədə mövcud olan siyasi sistem nəzərə alınıb. Həmçinin Venesiya Komissiyasının siyasi partiyaların fəaliyyətinin tənzimlənməsi ilə bağlı tövsiyələri nəzərdən keçirilib. Layihənin hazırlanması ilə əlaqədar ekspert komissiyası yaradılıb və bu komissiyaya tərəfindən 20 ölkənin bu sahədəki təcrübəsi öyrənilib. Bununla yanaşı, siyasi partiyalar tərəfindən daxil olan təkliflərə diqqət yetirilib. Milli Məclisin siyasi partiyalara müraciətindən sonra 47 siyasi partiyadan 250-dən çox təklif daxil olub.

İclasda "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsi ilə bağlı Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi tərəfindən aparılmış sorğunun nəticələri barədə statistik məlumatlar diqqətə çatdırılıb. Qeyd olunub ki, sorğu zamanı vətəndaşların 40 sual ətrafında mövqeyi öyrənilib. Sorğu iştirakçıları arasında gender bərabərliyi təmin olunub.

Sonra Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli çıxış edərək, Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın təşəbbüsü ilə təşkil olunmuş ictimai mütakəliflərin onun başlıq etdiyi komitə tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini bildirdi. Qeyd olunub ki, "Siyasi partiyalar haqqında" mövcud qanun 1992-ci ildə qəbul edilib. 1995-ci il Konstitusiyasında isə birləşmə hüququ, o cümlədən siyasi partiya yaratmaq hüququ təsbit edilib. Bununla yanaşı, bu illər ərzində bir çox Avropa ölkələrində siyasi partiyalarla bağlı qanunvericilik təkmilləşdirilib və bu sahədə olan təcrübənin Azərbaycan qanunvericiliyinə təbii zəruridir. Eyni zamanda son 30 il ərzində Azərbaycanın müstəqil dövlətçiliyi möhkəmlənib, ərazi bütövlüyü təmin olunub. Vətən müharibəsi dövründə siyasi partiyaların sivil siyasi mübarizə mühtini nümayiş etdirmələri bütövlükdə siyasi partiyalar haqqında qanunvericiliyə yeni aspektlərdən baxmağı zəruri edir. Milli Məclis Sədrinin birinci müavini onu da vurğulayıb ki, "Siyasi partiyalar haqqında" mövcud qanuna məhz altıncı çağırış parlamentin fəaliyyəti dövründə mühüm dəyişiklik edilib və siyasi partiyaların dövlət tərəfindən maliyyələşməsi məsələsi öz həllini tapıb.

Əli Hüseynli siyasi partiyalar haqqında qanunvericilikdə siyasi partiyaların anlayışı, partiyaların təsis edilməsi və ləğvinin əsasları, qeydiyyat dairələri, partiyaların maliyyələşməsi, dövlət tərəfindən maliyyə yardımı, ianələrə bağlı məsələlərin göstərilməsinin vacibliyini bildirdi. Qeyd edib ki, Avropa İnsan Haqları Konvensiyasının müvafiq maddəsi birləşmə azadlığının tərkib hissəsi kimi siyasi partiyalarda birləşmə hüququ qoruyur. Digər tərəfdən, hər kəsin qanunla təsbit olunmuş və demokratik cəmiyyət üçün zəruri olan məhdudiyətləri də nəzərdə tutur. O, qanun layihəsi ətrafında mütakəliflərdə səsəncək fikirlərin ölkənin müasir siyasi partiyalar haqqında qanunvericiliyinin inkişafına töhfə verəcəyini söyləyib.

İclasda çıxış edən parlamentin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahir Oruc qeyd edib ki, yeni qanun layihəsinin hazırlanması müstəqillik tariximizdə ilk dəfə qanlı siyasi sistem formalaşdırmaq və müharibə dövründə olduğu kimi, sülh dövründə də milli birliyi qorumaq zərurətindən irəli gəlir. O, müstəqilliyin qorunması və gücləndirilməsində, xalqın siyasi iradəsinin formalaşmasında və ifadəsində, ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə partiyaların xidmətlərinin damlalmaz olduğunu söyləyib.

Bildirilib ki, qanuni partiya quruculuğu modelinə keçid Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Prezident İlham Əliyevin dövlətimizi və iqtisadi, siyasi müstəqilliyimizi gücləndirən 20 ilə yaxın siyasi rəhbərliyi dövründə yeni hakimiyyət quruculuğu və 2020-ci ildə Vətən müharibəsində parlaq Qələbədən sonra yeni ictimai-siyasi reallıq yarandı.

Həyatın bütün sahələrində köklü dəyişikliklərə nail olmaq, dövlət kimi partiyaların da program və konsepsiyalarının yenilənməsini zəruri edir.

Komitə sədri diqqətə çatdırıb ki, təqdim edilən yeni qanun partiyaların fəaliyyətinin təkmilləşməsi və dinamik hüquqi tənzimlənməsi məqsədi daşıyır. Bu qanunla Azərbaycanın siyasi sistemi və partiyaların institutu öz inkişafının tarixi bir mərhələsinə yekin vurur. Yeni layihədə çoxpartiyalılıq demokratiyanın başlıca göstəricisi kimi təsbit olunub.

Sonra Zahir Oruc qanun layihəsi ilə əlaqədar siyasi partiyalardan daxil olan təkliflər barədə məlumat verib. Komitə sədri daxil olan təklifləri ayrı-ayrılıqda səsəndirərək, onları qanun layihəsinə təsbit olunan maddələr üzrə cavablandırılıb. O, həmçinin qanun layihəsində öz əksini tapmayan məsələlərə də bağlı açıqlamalar verib.

Sonra iclasda aparılan müzakirələrdə "Ana Vətən" Partiyasının (AVP) sədri Fəzail Ağamalı, Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (BAXCP) sədri Qüdrət Həsənzadə, Vətən Partiyasının sədri Tahir Kərimli, Demokratik İslahatlar Partiyasının (DİP) sədri Asim Mollazadə, Azərbaycan Demokratik Marifətçilik Partiyasının (ADMP) sədri Elşən Musayev, Vətəndaş Birliyi Partiyasının sədri Sabir Hacıyev, Milli Cəbhə Partiyasının sədri Razi Nurullayev, Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov, Haqq Ədalət Partiyasının sədri Əli İnsanov, Azərbaycan Xalq Partiyasının (AXP) sədri Pənah Hüseyn, Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının (AMİP) sədri Arzuxan Əlizadə, Azərbaycan Demokrat Partiyasının (ADP) sədri Sərdar Cəlalov, Böyük Azərbaycan Partiyasının (BAP) sədri Elşad Musayev, Ağ Partiyasının sədri Tural Abbaslı, REAL Partiyasının sədri İlqar Məmmədov, "Ədalət" Partiyasının sədri müavini Elxan Şükürli, Azad Vətən Partiyasının sədri Akif Nəğə, Gələcək Azərbaycan Partiyasının sədri Ağasif Şakiroğlu, Azərbaycan Liberal Demokrat Partiyasının sədri Fuad Əliyev, Azərbaycan Naminə Alyans Partiyasının (ANAP) sədri Abutalı Səmədov, Azərbaycan Liberal Partiyasının (ALP) sədri Əvəz Temirxan, Cümhuriyyət Xalq Partiyasının sədri Bədrəddin Quliyev, Azərbaycan Respublikaçılar Partiyasının sədri Sübut Əsədov, Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyasının (KXCP) Ali Məclisinin sədri Gülağa Adgəzəlov, Azərbaycan Təkamül Partiyasının sədri Teyyub Qənoğlu, deputatlardan Bəhriz Məhərrəmov, Hikmət Məmmədov, Erkən Qədirli, Sahib Əliyev çıxış edərək qanun layihəsi ilə bağlı fikirlərini, qeyd və təkliflərini səsləndiriblər.

Mütakəliflərin sonunda Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli çıxışlarda səsəndirilən bəzi məqamlara aydınlıq gətirib, onları hüquqi müstəvidə dəyərləndirib. Tədbirin yekununda Milli Məclis Sədrinin müavini, İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fəzail İbrahimli qanun layihəsi ətrafında səmərəli fikir mübadiləsinin aparıldığını bildirdi və partiya təmsilçilərinə müzakirələrdə fəal iştirak etdiklərinə görə təşəkkürünü ifadə edib.

Bununla da "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsi ilə bağlı ictimai dinləmə başa çatdı.

Rəcəb Tayyib ƏRDOĞAN: "Zəngilan və Füzuli hava limanları regionun dirçəlişi və inkişafı baxımından strateji əhəmiyyət daşıyır"

"Oktyabrın 20-də dost və qardaş Azərbaycana səfər edərək işğaldan azad edilən ərazilərdə inşa olunan Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılışını qardaşım Prezident İlham Əliyevlə birlikdə etdik. Bildiyiniz kimi, Vətən savaşından sonra əlaqələrimizi yeni mərhələyə yüksəldik. Münasibətlərimizin şəhadət-naməsi olan Şuşa Bəyannaməsini məclislərimizdən ildırım sürəti ilə keçirərək yeni dövrü təsdiq etdik".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Türkiyə hökumətinin növbəti iclasından sonra xalqa müraciətində deyib.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan-Türkiyə qardaşlıq münasibətlərinin inkişaf dinamikasından danışıqda, ölkəmizin işğaldan azad olunan ərazilə-

rinə inşa edilən Zəngilan və Füzuli hava limanlarının tikintisinin regionun dirçəlişi və inkişafı baxımından strateji əhəmiyyət daşıdığını bildirib. Eyni zamanda Azərbaycana səfərlərinin önəmini vurğulayaraq deyib: "Heç şübhəsiz ki, bu ziyarətlər içərisində 2020-ci ilin dekabr ayında Bakıda iştirak etdiyim Zəfər paradının xüsusi yeri var".

Səfər çərçivəsində açılış keçirilən yeni təsisatların, həmçinin üçtərəfli formatda gerçəkləşən əməkdaşlıq əlaqələrinin əhəmiyyətini yüksək dəyərləndirən Türkiyənin dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, mütakəliflər zamanı ərazilərin minalardan təmizlənməsinin, həmçinin digər sahələrdəki əməkdaşlıq əlaqələrinin sürətləndirilməsi qərarlaşdırılıb.

YAP-ın təsis edilməsinin 30-cu ildönümü ilə əlaqədar silsilə tədbirlər davam edir

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təsis edilməsinin 30-cu ildönümü ilə əlaqədar partiyanın Mərkəzi Aparatı tərəfindən hazırlanmış və İdarə Heyətinin qərarı ilə təsdiq edilmiş tədbirlər planına uyğun olaraq silsilə tədbirlər davam edir.

Tədbirlər planı çərçivəsində oktyabrın 22-də partiyanın Zaqatala, oktyabrın 24-də isə Lerik, Zərdab, Tovuz və Bərdə rayon təşkilatları tərəfindən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 30-cu ildönümü ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib.

Tədbirlərdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi dərin ehtiramla yad edilib.

Keçirilən tədbirlərdə - Zaqatala rayonunda YAP Zaqatala Rayon Təşkilatının sədri Həbib Qurbanov, YAP İdarə Heyətinin üzvü Bayram Aslanov, Milli Məclisin deputatı Kamilə Əliyeva, Zaqatala Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı Mordan Camalzadə, YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Rəşad Əhmədov, Lerik rayonunda YAP Lerik Rayon Təşkilatının sədri Məlik Mirzəyev, YAP İdarə

Heyətinin üzvü Əfsun Sucayev, Milli Məclisin deputatı İqbal Məmmədov, Lerik Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əkbər Abbasov, Zərdab rayonunda YAP Zərdab Rayon Təşkilatının sədri İlkin Əliyev, Zərdab Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mordan Camalzadə, YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Fəqət Şadlinskaya, YAP İdarə Heyətinin üzvü,

Milli Məclisin komitə sədri Tahir Mirkişili, YAP İdarə Heyətinin üzvü Asif Əsgərlı, Milli Məclisin deputatı Fatma Yıldırım, Bərdə Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vidadi İsayev və başqaları çıxış ediblər.

Çıxışlarda Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqımız qarşısında misilsiz xidmətlərindən, Prezident İlham Əliyevin milli maraqlara əsaslanan siyasətinin uğurlu nəticələrindən bəhs olunub. Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 il ərzində keçdiyi zəngin və sərfəli inkişaf yoluna nəzər salınıb.

Tədbirlərdə YAP sıralarına yeni qəbul olunan şəxslərə üzvlük vəsiqələri və partiya fəallarına fəxri fərmanlar təqdim edilib.

Bundan əlavə, tədbirlər planına uyğun olaraq oktyabrın 22-də Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsinin 30 illiyinə həsr olunmuş mini-futbol turnirinin "play-off" mərhələsinin ilk gününün oyunları keçirilib. Oktyabrın 23-də isə Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis edilməsinin 30 illiyinə həsr olunmuş "Nə? Harada? Nə zaman?" intellektual oyununa start verilib.

GUAM PA-nın komitə iclaslarında

Oktyabrın 24-də GUAM Parlament Assambleyasının Elm, mədəniyyət, təhsil və idman məsələləri üzrə Siyasi məsələlər və regional təhlükəsizlik üzrə komitələrinin videokonfrans formatında iclasları keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqədar şöbəsindən verilən məlumata görə, iclaslarda Milli Məclisin GUAM PA-dakı nümayəndə heyətinin rəhbəri Elnur Allahverdiyev, nümayəndə heyətinin üzvləri Nəsim Məhəməliyev və Cavid Osmanov iştirak ediblər.

Əvvəlcə GUAM PA-nın Elm, mədəniyyət, təhsil və idman məsələləri üzrə komitəsinin iclası keçirilib. İclasda hərbi və fəvqəladə vəziyyətlərdə, pandemiya şəraitində təhsil prosesinin təmini, GUAM ölkələrinin təhsil sisteminin Avropa və dünya standartlarına uyğunluğu üçün görüləcək tədbirlər və GUAM regionunda elmin və milli-mədəni sferanın inkişafına dövlət dəstəyi kimi məsələlər nəzərdən keçirilib.

İclasda moderatorluq edən GUAM PA-dakı Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Elnur Allahverdiyev gündəliyin birinci məsələsi olan "Hərbi və fəvqəladə vəziyyətlərdə, pandemiya şəraitində

təhsil prosesinin təmini" mövzusunda çıxış edib. Elnur Allahverdiyev bu sahədə Azərbaycanın təcrübəsindən danışıq, dövlətimizin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi tədbirlərdən, bu işlərdə parlamentin fəal iştirakından söz açıb, yaradılan qanunvericilik bazası haqqında ətraflı məlumat verib.

O, 2020-ci ilin payızında baş verən 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə Ermənistanın dinc yaşayış məntəqələrini, təhsil müəssisələrini hədəfə alması səbəbindən təhsilin böyük bir orada dayandırıldığını qeyd edib. Deputat Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aparılan genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işlərinə toxunaraq təhsil müəssisələrinin dünya və Avropa standartlarına uyğun yenidən tikildiyini vurğulayıb.

İclasın ikinci məsələsi olan "GUAM ölkələrinin təhsil sisteminin Avropa və dünya standartlarına uyğunluğu üçün görüləcək tədbirlər" mövzusu ilə bağlı deputat Cavid Osmanov çıxış edib.

Dünyada texnologiyaların inkişafının hər bir ölkənin elm və təhsil sistemi qarşısında yeni tələblər irəli sürdüyünü bildirən Cavid Osmanov Azərbaycanda dövlətin bu çağırışlara uyğun həyata keçirdiyi siyasətdən söz açıb. O, 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan torpaqlarının

Ermənistanın işğalından azad edilməsinə toxunub, işğalın acı nəticələrindən bəhs edib, onların aradan qaldırılması üçün aparılan genişmiqyaslı bərpa işlərindən danışıq. O, Azərbaycanda təhsil sistemində aparılan islahatlar, təhsilin yüksək dünya və Avropa standartlarına uyğunlaşdırılması istiqamətində görülən işlər, qəbul edilən dövlət proqramları, əldə olunan nəticələr barədə məlumat verib.

◆ ◆ ◆

GUAM PA-nın Siyasi məsələlər və regional təhlükəsizlik üzrə komitəsinin iclasında GUAM regionunda təhlükəsizliyin cari vəziyyəti, GUAM ölkələrinin qanunverici orqanlarının təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı beynəlxalq müstəvidə əməkdaşlığı kimi mövzular müzakirə edilib.

İclasda çıxış edən GUAM PA-dakı Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Elnur Allahverdiyev 44 günlük Vətən müharibəsinin nəticələrindən söz açıb, Azərbaycan-Ermənistan münasibətləri kontekstində Cənubi Qafqaz regionundakı cari vəziyyəti xarakterizə edib, regionda sülhün və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi üçün əldə olunan razılaşmaların müddəalarının yerinə yetirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb.

"Azərbaycan"

Müdafiə Nazirliyi təkzib edir

Oktyabrın 24-ü saat 20:30-da Azərbaycan Ordusunun bölmələrinə tərəfindən, guya, Ermənistan silahlı qüvvələrinin bəlmələrinə müxtəlif çaplı atıcı silahlardan atış açılması ilə bağlı qarşı tə-

rofin yaydığı məlumat həqiqəti əks etdirmir, tamamilə yalandır. Yayılan məlumatı qəti surətdə təkzib edirik.

Bu barədə AZƏRTAC-a Müdafiə Nazirliyindən məlumat verilib.

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 5-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsinin gəlirləri 30 720 700,0 min manat, xərcləri 33 300 000,0 min manat (o cümlədən mərkəzləşdirilmiş gəlirləri 29 963 720,0 min manat, yerli gəlirləri 756 980,0 min manat, mərkəzləşdirilmiş xərcləri 32 530 714,0 min manat, yerli xərcləri 769 286,0 min manat) məbləğində təsdiq edilsin.

Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsinin gəlirləri mədaxil mənbələri üzrə aşağıdakı məbləğlərdə nəzərdə tutulsun:

	Gəlirlərin mənbələri	Məbləğ (manatla)
2.1.	Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	1 680 000 000,0
2.2.	Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	6417 000 000,0
2.3.	Hüquqi şəxslərin torpaq vergisi	46 000 000,0
2.4.	Hüquqi şəxslərin əmlak vergisi	302 800 000,0
2.5.	Əlavə dəyər vergisi	6 010 300 000,0
2.5.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə əlavə dəyər vergisi	3 196 000 000,0
2.6.	Sadələşdirilmiş vergi	278 600 000,0
2.7.	Aksizlər	1 373 000 000,0
2.7.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə aksizlər	172 000 000,0
2.8.	Yol vergisi	135 900 000,0
2.8.1.	Azərbaycan Respublikasının ərazisinə idxal olunan yanacaqğa görə və xarici dövlətlərdə qeydiyyatda olan avtonəqliyyat vasitələri sahibləri tərəfindən ödənilən yol vergisi	50 000 000,0
2.9.	Mədən vergisi	160 400 000,0
2.10.	Gömrük rüsumları	1 332 000 000,0
2.11.	Azərbaycan Respublikasında istehsal edilən və qiymətləri tənzimləyən məhsulların kontrakt (sats) qiyməti ilə (ixrac xərcləri çıxılmaqla) ölkədaxili topdantsat qiyməti arasındakı fərqdən yığımlar	112 000 000,0
2.12.	Xarici dövlətlərə verilmiş kreditlər üzrə daxilolmalar	1 870 000,0
2.13.	Səhmlərində dövlətin payı olan müəssisələrdən alınan dividendlər	321 210 000,0
2.14.	Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqandan (qurumdan) daxilolmalar (transfərtin yuxarı həddi)	11 280 000 000,0
2.15.	Dövlət əmlakının icarəyə verilməsindən daxilolmalar	20 000 000,0
2.16.	Dövlət mülkiyyətində olan torpaqların icarəyə verilməsindən daxilolmalar	10 000 000,0
2.17.	Dövlət rüsumu	272 000 000,0
2.18.	Vergi orqanlarının xətti ilə toplanan sair daxilolmalar	22 000 000,0
2.19.	Büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətlərindən daxilolmalar	726 500 000,0
2.20.	Sair daxilolmalar	219 120 000,0

Maddə 3. Müəyyən edilən ki, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondları dövlət büdcəsinin aşağıdakı mədaxil mənbələri hesabına formalaşsın:

	Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondları	Məbləğ (manatla)
3.1.	Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondları	348 940725,0
3.1.1.	yol vergisi	135 900 000,0
3.1.2.	mülkiyyətində və ya istifadəsində olan avtonəqliyyat vasitələri ilə sərnişin və yük daşımalarını həyata keçirən şəxslər tərəfindən ödənilən sadələşdirilmiş vergi	6 000 000,0
3.1.3.	idxal olunan minik avtomobillərinə tətbiq edilən aksizlər	60 000 000,0
3.1.4.	idxal olunan avtonəqliyyat vasitələrinə tətbiq edilən gömrük rüsumu	90 100 000,0
3.1.5.	Azərbaycan Respublikasının ərazisində beynəlxalq avtomobil daşımalarının tənzimləyən icazənin verilməsi üçün tutulan dövlət rüsumu	15 500 000,0
3.1.6.	nəqliyyat vasitələrinin, o cümlədən motonəqliyyat vasitələrinin, qoşquların və yarımqoşquların texniki baxışdan keçirilməsi üçün tutulan dövlət rüsumu	22 500 000,0
3.1.7.	sair daxilolmalar	18 940725,0

Maddə 4. Azərbaycan Respublikasında istehsal edilən və qiymətləri tənzimləyən məhsulların ixracı zamanı məhsulların kontrakt (sats) qiyməti ilə (ixracla bağlı xərclər çıxılmaqla) ölkədaxili topdantsat qiyməti arasındakı fərqdən (SVOP əməliyyatları istisna olmaqla) dövlət büdcəsinə 30 faiz həcmdə yığım tutulur və bu yığımlar vergidöyəcisinə vergilər, faizlər, maliyyə sanksiyaları və inzibati cərimələr üzrə digər borclarının ödənilməsinə aid edilir.

Maddə 5. Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş gəlirləri aşağıdakı mənbələr hesabına formalaşdırılır:

5.1. bu Qanunun 9-cu maddəsi ilə 2023-cü il üçün hər bir şəhər və rayon üzrə müəyyən edilmiş gəlirlərin müvafiq şəhər və rayonların yerli xərclərindən artıq olan hissəsi (müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondlarına aid edilənlərdən başqa);

5.2. gömrük rüsumları, Azərbaycan Respublikasının ərazisinə malların idxalına görə əlavə dəyər vergisi və aksiz (Naxçıvan Muxtar Respublikasının gömrük orqanları tərəfindən toplanılardan başqa), dövlət əmlakının icarəyə verilməsindən daxilolmalar, xarici dövlətlərə verilmiş kreditlər üzrə daxilolmalar, səhmlərində dövlətin payı olan müəssisələrdən alınan dividendlər, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqandan (qurumdan) daxilolmalar, sair daxilolmalar, dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş xərclərindən maliyyələşdirilən büdcə təşkilatlarının ödənişli xidmətlərindən daxilolmalar, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondlarının gəlirləri tam həcmdə.

Maddə 6. Bu Qanunun 9-cu maddəsi ilə 2023-cü il üçün hər bir şəhər və rayon üzrə müəyyən edilmiş gəlirlərin müvafiq şəhər və rayonların yerli xərclərindən artıq olmayan hissəsi onların yerli gəlirlərinin formalaşdırılmasına yönəldilir.

Maddə 7. Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsinin xərcləri funksional təsnifatın bölmə və köməkçi bölmələri səviyyəsində aşağıdakı məqsədlərə yönəldilir:

	Xərclərin istiqamətləri	Məbləğ (manatla)
7.1.	Ümumi dövlət xidmətləri	3 786 680983,0
7.1.1.	qanunvericilik və icra hakimiyyəti, yerli özünüidarəetmə orqanlarının fəaliyyəti	1 564 745 483,0
7.1.2.	beynəlxalq münasibətlər	456 500 000,0
7.1.3.	xarici yardımlar	13500 000,0
7.1.4.	elm	228 473 485,0
7.1.5.	seçkilərin keçirilməsi və statistika tədbirləri	30 531 015,0
7.1.6.	büdcəlararası transfərtlər	487931 000,0
7.1.6.1.	Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə verilən dotasiya	480 881 000,0
7.1.6.2.	yerli (bələdiyyələr) büdcələrə verilən dotasiya	5 500 000,0
7.1.6.3.	yerli (bələdiyyələr) büdcələrə verilən subvensiya	1 550 000,0
7.1.7.	dövlət borcu	1 005 000 000,0
7.2.	Müdafiə və milli təhlükəsizlik	5 320 093 593,0
7.2.1.	müdafiə qüvvələri	2 403 371 104,0
7.2.2.	milli təhlükəsizlik	364 236 911,0
7.2.3.	sərhəd xidməti	470 810 792,0
7.2.4.	müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	4 468 052,0
7.2.5.	müdafiə və milli təhlükəsizlik sahəsinə aid edilən digər fəaliyyətlər	2077 206 734,0

7.2.5.1.	xüsusi müdafiə təyinatlı layihələr və tədbirlər üzrə xərclər	2 070 000 000,0
7.3.	Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq	2 742 796411,0
7.3.1.	məhkəmə hakimiyyəti	145 670 155,0
7.3.2.	hüquq-mühafizə	2 059 876 652,0
7.3.3.	prokurorluq	124 099 833,0
7.3.4.	məhkəmə qərarlarının icrası	10 000 000,0
7.3.5.	hüquqi yardım	5 027 916,0
7.3.6.	məhkəmə hakimiyyəti, hüquq-mühafizə və prokurorluq sahələrinə aid edilən digər fəaliyyətlər	398 121 855,0
7.4.	Təhsil	4 423 10 2969,0
7.4.1.	məktəbəqədər təhsil	404 836 101,0
7.4.2.	ümumi təhsil	2 099 097 992,0
7.4.3.	peşə təhsili	64168651,0
7.4.4.	orta ixtisas təhsili	86 714 719,0
7.4.5.	ali təhsil	70 606 841,0
7.4.6.	əlavə təhsil	11 840 755,0
7.4.7.	təhsil sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	6 887 646,0
7.4.8.	təhsil sahəsində digər müəssisə və tədbirlər	1 678 950 264,0
7.5.	Səhiyyə	1 906 389453,0
7.5.1.	poliklinikalar və ambulatoriyalar	1 802 885,0
7.5.2.	xəstəxanalar	171 384 285,0
7.5.3.	səhiyyə sahəsində tətbiqi tədqiqatlar	2 517 963,0
7.5.4.	səhiyyə sahəsində proqramlar və digər xidmətlər	1 730 684 320,0
7.5.4.1.	icbari tibbi sığorta fonduna ayrılan vəsait	1 263 820 170,0
7.6.	Sosial müdafiə və sosial təminat	4 415 877674,0
7.6.1.	sosial müdafiə	320 557 606,0
7.6.2.	sosial təminat	5 640 585,0
7.6.3.	sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə tətbiqi tədqiqatlar	50 000,0
7.6.4.	sosial müdafiə və sosial təminat sahələri üzrə digər müəssisə və tədbirlər	4 089 629483,0
7.6.4.1.	dövlət sosial müdafiə fondunun büdcəsinin balanslaşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsinin öhdəliklərinin maliyyələşdirilməsi üçün ayrılan vəsait	1 467770000,0
7.7.	Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti və bu qəbilədən olan digər fəaliyyət	562 809598,0
7.7.1.	mədəniyyət və incəsənət sahəsində fəaliyyət	199 184 067,0
7.7.2.	televiziya, radio və nəşriyyat	61 024 113,0
7.7.3.	bədən tərbiyəsi və gənclər siyasəti	46 299 315,0
7.7.4.	mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi, gənclər siyasəti sahəsinə aid olan digər müəssisə və tədbirlər	256 302 103,0
7.8.	Mənzil və kommunal təsərrüfatı	349 907 345,0
7.8.1.	mənzil	68 264 755,0
7.8.2.	kommunal təsərrüfatı	131 821 090,0
7.8.3.	su təsərrüfatı	9 975 928,0
7.8.4.	mənzil və kommunal təsərrüfatı ilə bağlı digər xidmətlər	139 845 572,0
7.9.	Kənd təsərrüfatı	1 202 142 802,0
7.9.1.	kənd təsərrüfatı tədbirləri	658 090 000,0
7.9.2.	baytarlıq	47 470 000,0
7.9.3.	meliorasiya	465 832 802,0
7.9.4.	kənd təsərrüfatı üzrə digər müəssisə və tədbirlər	30750 000,0
7.10.	Ətraf mühitin mühafizəsi	371 146 009,0
7.10.1.	bioloji zənginliyin qorunması	8409770,0
7.10.2.	torpaq və yer quruluşu	18 300 000,0
7.10.3.	hidrometeorologiya tədbirləri	10 241 813,0
7.10.4.	məşə təsərrüfatı	15 496 688,0
7.10.5.	balıqçılıq və ovçuluq	1 595 247,0
7.10.6.	ərazilərin təmizlənməsi, çirkab suların yığılması və təmizlənməsi	295 216 906,0
7.10.7.	ətraf mühitin mühafizəsi sahəsinə aid edilən digər xidmətlər	21 885 585,0
7.11.	İqtisadi fəaliyyət	6 891 164445,0
7.11.1.	nəqliyyat və rabitə	366 882 167,0
7.11.2.	iqtisadi və kommersiya fəaliyyəti	56 020 965,0
7.11.3.	tikinti və sənədarlıq	5 651 970 000,0
7.11.3.1.	dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri)	2650400 000,0
7.11.3.2.	işğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpa	3 000 000 000,0
7.11.4.	geodeziya və faydalı qazıntılar	9 430 000,0
7.11.5.	yanacaq və enerji kompleksi	3 050 000,0
7.11.6.	iqtisadi fəaliyyət ilə bağlı digər xidmətlər	803 811 313,0
7.12.	Əsas bölmələrə aid edilməyən xərclər	1 327 888718,0
7.12.1.	ehtiyat fondları	610 000 000,0
7.12.1.1.	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondu	500 000 000,0
7.12.1.2.	dövlət büdcəsinin ehtiyat fondu	110 000 000,0
7.12.2.	məqsədli büdcə fondları	348 940 725,0
7.12.2.1.	müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fondları	348 940 725,0
7.12.3.	valyuta konvertasiyası	4 000 000,0
7.12.4.	əsas bölmələrə aid edilməyən tədbirlər üzrə digər fəaliyyət	364 947993,0
7.12.4.1.	dövlət ehtiyatlarının yaradılması	40 000 000,0
7.12.4.2.	fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması ilə bağlı xərclər	20 000 000,0
7.12.4.3.	ehtiyata və ya istifadəyə buraxılmış hərbiçilərə mənzil kirayəsi ilə bağlı xərclər	12709699,0
7.12.4.4.	sosial-iqtisadi və digər tədbirlər üzrə xərclər	292 238294,0

Maddə 8. Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət büdcəsinin xərcləri funksional və iqtisadi təsnifatın paraqrafları səviyyəsində bu qanunun əlavəsində verilmiş məbləğlərdə təsdiq edilsin.

Maddə 9. Azərbaycan Respublikasının şəhər və rayonları üzrə gəlirlər 13 402 000 000,0 manat, o cümlədən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fonduna aid olan məbləğ 129900 000,0 manat, yerli xərclər 769286 000,0 manat, gəlirlərin yerli xərclərdən artıq olan və mərkəzləşdirilmiş gəlirlərə aid edilən hissəsinin məbləği 12 515120 000,0 manat, yerli gəlir və xərcləri tənzimləmək üçün mərkəzləşdirilmiş xərclərdən ayrılması nəzərdə tutulan vəsaitin yuxarı həddi 12 306 000,0 manat məbləğində təsdiq edilsin.

Sıra №-si	Şəhər və rayonların adı	Gəlirlər		Yerli xərclər	Yerli gəlir və xərcləri tənzimləmək üçün mərkəzləşdirilmiş xərclərdən ayrılması nəzərdə tutulan vəsaitin yuxarı həddi
		Cəmi	o cümlədən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi məqsədli büdcə fonduna aid olan məbləğ		
1.	Bakı	12 238 830 000	93 347 000	331 839 000	11 813 644 000
2.	Gəncə	85 414 000	1 808 000	39599 000	44007 000
3.	Lənkəran	31 300 000	2 560 000	9 520 000	19 220 000
4.	Mingəçevir	32 914 000	65 000	14 566 000	18 283 000
5.	Naftalan	8 188 000	2 000	3 476 000	4 710 000
6.	Sumqayıt	162 634 000	2 455 000	30 611 000	129 568 000

7.	Şəki	32 389 000	1 893 000	8 124 000	22 372 000	0
8.	Şirvan	29 717 000	1 790 000	5 278 000	22 649 000	0
9.	Yevlax	22 355 000	2 753 000	7 785 000	11 817 000	0
10.	Xankəndi					
Rayonlar						
11.	Abşeron	68 631 000	166 000	10 843 000	57 622 000	0
12.	Ağcabədi	21 887 000	1 732 000	6 363 000	13 792 000	0
13.	Ağdam	8 378 000	35 000	7 000 000	1 343 000	0
14.	Ağdaş	11 874 000	12 000	6 442 000	5 420 000	0
15.	Ağstafa	10 306 000	41 000	5 497 000	4 768 000	0
16.	Ağsu	14 062 000	1 049 000	5 335 000	7 678 000	0
17.	Astara	15 784 000	1 710 000	4 458 000	9 616 000	0
18.	Balakən	9 152 000	1 103 000	4 335 000	3 714 000	0
19.	Beyləqan	14 972 000	33 000	5 022 000	9 917 000	0
20.	Bərdə	17 875 000	61 000	6 980 000	10 834 000	0
21.	Biləsuvar	16 218 000	1 817 000	5 324 000	9 077 000	0
22.	Cəbrayıl	2 214 000	16 000	3 719 000	0	1 521 000
23.	Cəlilabad	12 457 000	35 000	6 963 000	5 459 000	0
24.	Daşkəsən	6 501 000	1 000	3 706 000	2 794 000	0
25.	Füzuli	13 103 000	17 000	7 098 000	5 988 000	0
26.	Gədəbəy	9 085 000	41 000	7 718 000	1 326 000	0

Zəfərə aparan yol çox uzun və keşməkeşli oldu. Rahat evlərdən, isti yuvalardan perik salınan ağdamlılar doğma yurda dönəcəkləri günü 30 ilə yaxın gözlədilər. Bu illər ərzində yayın yandırılıb yaxan istisini, qışın ilikdonduran sazağını çadırlarda, yük vaqonlarında, torpaq daxmalarında, heç bir şəraiti olmayan məkənlərdə yaşadılar.

Quzanlının statusunun dəyişməsinə çox qalmayıb

Böyük köç ərəfəsində olan ağdamlılar rayonun iqtisadi inkişafı üçün bütün imkanlardan maksimum istifadə edirlər

Kişilər ailə-uşaq yanında qürurlarını sındırmağa çalışdılar. Ehtiyac içində boğulan qadınlar göz yaşlarını hec hec görməsin deyərək ürəklərini axıtırdılar. Uşaqlar isə nimsə paltarında, bir qarnı ac, bir qarnı tox seksəkəli yuxularla, taxta avtomatlarla böyüdülər, onların doğmalarını şəhid edən, insan kimi yaşamaq haqlarını özlərindən alan erməni faşistlərinə sonsuz nifrət hissi ilə yaşa döldular, ərənəşdilər. Və aylar öteçək, illər dolanacaq, çadırlarda, vaqonlarda böyüyən, dünyaya göz açan bu uşaqlar sonralar hərsi bir aslanə dönüb əzgin düşməndən layiqli intiqam alacaqlar.

Ermənistan silahlı qüvvələri odlara qalayıb viran qoyduğu Ağdamda sözün həqiqi mənasında daş üstə daş qoyulmayıblar. Ermənilər görünməmiş barbarlıqla evləri bünövrəsində səküb talamış, kəndlərdə, şəhərlərdə gözə dəyən nə varsa, ya satmış, ya da yerlə bir etmişlər. Sanki qeyri-adi bir dalğa yaraşlıqlı evləri, abad yaşayış məntəqələrini Yer üzündən silib aparmış, cənnətməkan bu diyarı boş səhraya çevirmişdi.

İki il əvvəl şanlı ordumuzun qəhrəmanlığı, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdə məharətiylə xoşbəxtlik gerçəkləşdi. Biz Qarabağa, Şərqi Zəngəzurə qovuşduq. Düşməni rüsvayçı məğlubiyyətdə uğradıb kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur etdik. Tarixi zəfər uzun illərdən bəri tənsinə olduğumuz böyük Zəfəri gerçəkləşdirdi. Şəhidlərimizin müqəddəs qanı tökülən vətən torpağı sanki rahat nəfəs aldı, əyilən qəddimiz düzəldi, kəndə hopmuş çöhrəmiz güldü. Qara buludları dağılan Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun səmasında günəş doğdu.

İndi işğaldan azad olmuş ərazilərimiz dirçəliş dövrünü yaşayır. Bu dövrün hər günü möhtəşəm quruculuq və bərpə işləri ilə tarixə düşür. Yurdsevər ağdamlılar da bu prosesin fəal iştirakçılarıdır. Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin

başçısı Vaqif Həsənov bu dövrü belə xarakterizə edir:

- İndiki nəsil xoşbəxtədir ki, Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun erməni faşistlərinin işğalından azad edilməsi sevincini yaşayır. Bu sevincini bizə qəhrəman Azərbaycan əsgəri, Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyev bəxş etmişdir. Dövlət başçısının müəyyən etdiyi doğru istiqamət, müdrik və uzaqgörən siyasət xalqımızı böyük Zəfərə qovuşdurdu. Mühəribənin fəsadlarını aradan qaldırmaq üçün indi genişmiqyaslı quruculuq işləri gedir. Bu gün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur inşaat meydanına çevrilib. Bərdədən Ağdamda müasir standartlar səviyyəsində çoxzolaqlı yol çəkilir. Dünyanın aparıcı dövlətlərinin məşhur şirkətləri işğaldan azad olmuş ərazilərdə çalışırlar. Mühəribə dövründə silahlara sarılıb döyüşlərə atılan, qəhrəmanlıqlar göstərən ağdamlılar da bu gün təsərrüfat və quruculuq işlərində fəal iştirak edirlər. Biz yerli icra orqanı kimi özümüzə düşən vəzifəni məsuliyyətimizlə bilirik. Prezident İlham Əliyevin xalqın həyat səviyyəsini yaxşılaşdırmağa, insanları narahat edən problemləri aradan qaldırmağa yönəlik tapşırıq və tövsiyələrini həyata keçirmək üçün Ağdamda bütün qüvvələr, mövcud imkan və ehtiyat mənbələri səfərbərdir. Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalını artırmaq, abadlıq, quruculuq işlərini davam etdirməklə yanaşı, şəhid ailələrinin, qazi-

lərin, Qarabağ müharibəsi iştirakçılarının mürciətlərinə diqqətlə yanaşır, onların problemlərini operativ aradan qaldırmağa çalışır. Hər ayın bir gününü "Qazılar günü" elan etmişik və məhz bu mövqedən irəli gəlir.

Bəli, Ağdam bu gün şərəfli günlərini yaşayır. Rayonun sosial-iqtisadi inkişafını sürətləndirmək istiqamətində işlər uğurla davam edir. Cari ilin doqquz ayı ərzində rayon üzrə ümumi məhsul istehsalının dəyəri 314,5 milyon manatdan çox olmuşdur ki, bu da keçən ilin eyni dövründəkindən 43,1 faiz çoxdur. Rayon iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalında qazanılan nəticələr də sevindiricidir. Ağdam fermerləri bu il 40,5 min tondan çox taxıl istehsal etmiş, 40,6 sentner məhsuldarlığa nail olmuşlar. Bundan əlavə, pambıq

Şövkət Əhməd qızının evinin dam örtüyü yenilənmiş, "Birinci Dördyol" qəsəbəsi ərazisində İbayev Eldar Hilal oğlunun, İbayev Səxavət Eldar oğlunun və Hacıyev Məzahir Zakir oğlunun evləri əsaslı təmir olunmuşdur. Həmçinin Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi ilə aparılan danışıqlar nəticəsində rayon ərazisindəki köçkün qəsəbələrində qəzalı vəziyyətdə olan 54 evin əsaslı təmir-bərpası işlərinə başlanmışdır. İndiyədək 15 evin təmiri başa çatmışdır. Eyni zamanda müharibə zamanı dağıntıya məruz qalmış 25 fərdi yaşayış evinin təmiri ilə bağlı rayon icra hakimiyyətinin Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinə ünvanladığı mürciətdə müsbət cavab alındıqdan sonra təmir işlərinə start verilmişdir.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Ağdam üzrə Vətən müharibəsi iştirakçıların ümumi sayı 1179 nəfərdir. Onlardan 193 nəfəri müxtəlif dərəcəli xəsərət almış və 59 nəfərə əlillik dərəcəsi təyin edilmişdir. Rayondakı şəhid ailələrinin ümumi sayı isə 1087 nəfərdir.

Bu yerə bildirik ki, 715 nəfər imtiyazlı şəxs rayon icra hakimiyyətində mənzil növbəsi üçün qeydiyyatda alınıb. Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiə Nazirliyi tərəfindən 104 nəfər Qarabağ əlili və şəhid ailəsi isə evlə təmin olunmuşdur. Cari ildə şəhid ailələri və sağlamlıqlarını itirmiş 86 nəfər hərbi qulluqçunun ailə üzvləri ilə 153 görüş keçirilmiş, onlara

lazımı kömək göstərilmişdir. O cümlədən 62 nəfər mənzil növbəsinə götürülmüş, 68 nəfərə ərzaq yardımı edilmişdir. Çəmənli kəndi ərazisində şəhid atası Murtuza Bəxtiyarovun yanğın zamanı yarasız vəziyyətdə düşmüş fərdi evinin dam örtüyü yenilənmiş, Sarıcalı kənd sakini, Vətən müharibəsi şəhidinin atası Sərxan Yusibovun evində təmir işləri görülmüş, rayon icra hakimiyyətinin köməyi ilə şəhid oğlunun ailəsi üçün ev tikintisinə başlanmışdır. Xındristan kəndi ərazisində Vətən müharibəsi şəhidinin atası Süleyman İsayev üçün 4 otaqlı fərdi yaşayış evi tikilmiş və ev istilik sistemi ilə təmin olunmuşdur. Şəhid Əmirov Adəm Elçin oğlunun ailəsinin Bənövşəli qəsəbəsindəki və şəhid Həsənov Məqsəd Məhirdin oğlunun atası Aybəniz Həsənovanın evləri əsaslı təmir edilmişdir. Şəhid Qurbanov Emil Rafafel oğlunun atası üçün isə Çəmənli kəndində 2 otaqlı ev tikilib. Orta Qərənd kəndində yaşayan qazi Mobil Novruzovun mürciəti əsasında onun həyatına gedən yol təmir olunmuş, evinə internet xətti çəkilmişdir. Bunlardan əlavə, Vətən müharibəsi əlilləri Səbuhi Əliyevə, Sakit Səfərova, Həsən Həsənova, Anar Bəşirova, Pənah Məmmədova rayon icra hakimiyyəti tərəfindən yaşadıqları ərazilərdə obyekt yerləri verilmiş, 6 nəfər Vətən müharibəsi qazisinə isə həyotəni torpaq sahəsi ayrılmışdır.

Ünümüylə, Ağdamda vətəndaşların mürciətlərinə baxılması, qəbulunun təskili, qaldırılacaq problemlərin həlli daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Təkcə cari ilin 9 ayı ərzində rayon icra hakimiyyətinə 1288 mürciət daxil olmuşdur. Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə aydın olur ki, 529 vətəndaş mürciəti azalmışdır. Şəhid ailələri, Qarabağ müharibəsi əlilləri və digər imtiyazlı şəxslər icra hakimiyyətində hər gün növbədənkar qəbul olunurlar. Rayon rəhbəri davamlı olaraq şəhid ailələrini və qaziləri evlərdə ziyarət edir, onların problemlərini yerində öyrənib həll etməyə çalışır.

Vətəndaşlar tərəfindən daxil olan mürciətlərin bir qismi də ərazidə təbii su mənbələrinin olmaması səbəbindən əkin sahələrinin su ilə təminatdakı problemlərlə bağlıdır. Məsələnin həlli üçün isə müvafiq hökumət qurumlarına mürciətlər edilir. Eyni zamanda yolların təmiri də diqqətdə saxlanılır. Bu il Xındristan, Dadaşlı, Yüzbaşı kənd yollarına asfalt örtük salınmış, təmir işləri aparılmışdır.

Bu gün Ağdamda böyük zəfərdən doğan xoş ovqat yaşanır. Ağdamlıların üzü gülmür, eyni açıılır. Hər kəs doğma yurda qayıdışı səbirsizliklə gözləyir. Sadəcə gözləmir, o günə hazırlıq görür, yıx-yığış edir. Quzanlı ərazisində böyük bir ərazidə dekorativ həmişəyaşıl ağacların tingliyi salınıb. Bu fəndlər işğaldan azad olmuş əraziləri yaşllaşdırmaq üçün becirilir. Xeyirxah təşəbbüsdür, xeyirli olsun!

Təknəməzdə öz çörəyimiz olmalıdır

Son vaxtlar dünyada baş verən hadisələr bu şərtin doğruluğunu bir daha ortaya qoydu

Rusiya-Ukrayna müharibəsindən qaynaqlanan ərzaq böhranı bir qədər səngisə də, məsələ həll olunmayıb. Əldə edilən İstanbul razılaşmasının müddəti noyabrda başa çatır və müqavilənin yenidən imzalanmasına ehtiyac var. İndiki halda isə bu o qədər də asan deyil.

Deməli, hələ uzun illər dünyada "taxıl böhranı" davam edəcək. Bu, hər bir dövləti ərzaq təhlükəsizliyi barədə düşünməyə vadar edir. Azərbaycan da buğda ilə özünü tam təmin edə bilməyən ölkələrdəndir və o üzündən zəruri tədbirlər görülünə ehtiyac var.

Hazırda ölkəmizin ərzaqlıq buğda ilə təminatı üçün iki yolumuz var. Birincisi, məhsuldarlığı artırmaqdır. İkincisi isə, yeni əkin sahələrinin dövrüyyəyə daxil edilməsidir. Bəri başdan qeyd edək ki, biz hər iki imkanın paralel istifadə etməklə bu sahədə müəyyən uğurlar qazana bilərik. Bəs hazırda vəziyyət necədir?

Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumatlara görə, oktyabr ayının 1-nə kimi dənli və dənli paxlı bitkilərin (qarğılısız) əkin sahələrində 2 milyon 874,8 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,4 faiz az məhsul götürülmüşdür. Buğda istehsalında məhsuldarlıq hər hektar üzrə 32,9 sentner olub. Bu, müasir dünya göstəricilərindən çox aşağı səviyyədedir. Hazırda dünyada kənd təsərrüfatında müasir texnika və texnologiyalardan istifadə etməklə hər hektardan 80-90 ton məhsul götürməyə nail olunub. Elə ölkəmizdə də müasir texnologiyalardan və elit toxumlardan istifadə edən aqropark və iri fermer təsərrüfatlarında hər hektardan 50-70, bəzi hallarda 80 sentnerə yaxın məhsul götürülür. Ancaq qeyd etdiyimiz kimi, ölkə üzrə bu rəqəm çox aşağıdır. Bunun üçün ilk növbədə buğda istehsalında məhsuldarlığı artırmaqlıq. Hazırda dünyada istifadə olunan texnika və texnologiyalardan, həmçinin keyfiyyətli toxum sortlarından istifadə etmək lazımdır.

Əkinçilik mədəniyyətini artırmaq vaxtı çatıb. Bunun üçün fermerlər müasir əkinçilik bilikləri ilə maarifləndirilməklə yanaşı, müasir texnologiyalardan təmin olunmalıdır. Unutmaq lazım deyil ki, məhsuldarlığın yüksək olmasına keyfiyyətli toxum, vaxtında suvarma və gübrə ilə təminat önəmli rol oynayır. Elə etmək lazımdır ki, taxılçılıqda məşğul olan hər bir fermer üçün bunlar olçatan olsun. Yalnız bu yolla məhsuldarlığı artırmaq mümkündür.

İkinci yol isə, vurğuladığımız kimi, əkin sahələrinin genişləndirilməsidir. Buna imkanımız var. Belə ki, işğaldan azad olunan bərkəntli torpaqlardan istifadə etməklə həm buğda istehsalını, həm də digər kənd təsərrüfatı məhsullarını artırmaqlıq.

İşğaldan azad olunan ərazilərin iqtisadi potensialı daha çox kənd təsərrüfatı ilə bağlıdır. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının tarixi-iqtisadi inkişafına nəzər yetirdikdə bir daha görürük ki, bu bölgələrin kənd təsərrüfatının inkişafı üçün böyük potensial var. Hələ 1988-ci ildə respublikada taxıl istehsalının 14,3, pambıq istehsalının 3,3, üzüm istehsalının 31,5, kartof istehsalının 6,3, ot istehsalının 14,5, süd istehsalının 17,1, yumurta istehsalının 3,6, yun istehsalının 19,3, barama istehsalının 17 faizi həmin ərazilərin payına düşürdü.

İşğaldan əvvəlki illərdə ölkə üzrə qaramam 15,1, davarını isə 19,2 faizi həmin ərazilərdə saxlanılırdı. İribuynuzlu heyvandarlıqda Laçın, Ağdam və Füzuli, xırdabuynuzlu heyvandarlıqda isə Laçın, Ağdam, Kəlbəcər, Füzuli və Cərbaylı rayonları yüksək göstəricilərə malik olub.

Prezident İlham Əliyevin 2021-ci ilin aprelinde imzaladığı "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində kənd təsərrüfatı təminatı torpaqların idarə edilməsi ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında" fərmanına əsasən, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə kənd təsərrüfatı təminatı torpaqlarının idarə edilməsi sahəsində bir sıra səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi müvafiq olaraq Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə həvalə edilib. Bura kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və emalı üçün kənd təsərrüfatı təminatı torpaqlarının icarəyə verilməsi; icarəyə verilən torpaqlardan təminat üzrə istifadəyə nəzarətin həyata keçirilməsi; torpaqların kənd təsərrüfatı təminatı torpaq kateqoriyasına aid edilməsi, habelə icarəyə verilməsi nəzərdə tutulan torpaqlarda həmin kateqoriya daxilində kənd təsərrüfatı yerlərinin (uqudiyalarn) dəyişdirilməsi ilə bağlı Nazirlər Kabineti qarşısında məsələ qaldırılması daxildir.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin professoru Umudvar Əliyev "UNECEKSpekt" jurnalındakı analitik məqaləsində işğaldan azad edilən torpaqlarda taxılçılıq və kənd təsərrüfatının inkişaf perspektivləri haqqında yazır: "Bu ərazilərin yenidən iqtisadi dövrüyyəyə cəlb edilməsi (reintegrasiya) iqtisadiyyatın bütün sahələrində iqtisadi inkişafa tökan verməklə yanaşı, nəftdən asılılığın minimuma endirilməsinə, aqrar sektorun, o cümlədən bütövlükdə qeyri-neft sektorunun inkişafına, onun ÜDM-də xüsusi çəkisinin artmasına gətirib çıxaracaq.

Cöğrafiyası kifayət dərəcədə rəngarəng olan Qarabağ (Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları) aqrar sektorun inkişafı üçün çox zəngindir. Heyvandarlığın, əkinçiliyin, balıqçılığın, arıçılığın və digər sahələrin inkişafı üçün təbii şərait kifayət dərəcədə əlverişlidir. Təbii otlaq və biçənəklərin, əkinçiliyin əsas olan münbit torpaqların üstünlük təşkil etməsi, təbii su hövzələrinin çoxluğu və s. aqrar sektorun potensial inkişaf mənbələridir. Təzliklə əhəlinin Qarabağda məskunlaşdırılması iqtisadiyyatın digər sahələrinin inkişafı ilə yanaşı, aqrar sektorun da inkişafına güclü tökan verəcək.

Taxılçılığın inkişafı üçün əkin dövrüyyəsinə 200 min hektar əlavə torpaq sahəsinin cəlb edilməsi təxminən 1 milyon ton taxıl istehsalı deməkdir. Bu bölgə (Ağdam, Füzuli rayonları) taxılçılığın inkişafı üçün əlverişli şəraitə, münbit torpaq fonduna malikdir. Beynəlxalq ekspertlərin hesablamalarına görə, əgər ölkə əhalisinin hər nəfərinə 500 kiloqram taxıl istehsal olunarsa, həmin ölkə özünü taxılla təminat etmiş hesab olunur. Nəzərə alsaq ki, son illər ildə təxminən 3 milyon tondan çox taxıl istehsal olunur, əlavə imkanların hələ də aktiv istifadəsi ilə taxılla təminatımızı yaxşılaşdırmaqlıq.

Azərbaycan işğaldan azad edilən torpaqlardan səmərəli istifadə etməklə ölkədə məhsul istehsalını artırmaqlıq. Bu, ölkənin daxili tələbatını ödəməklə ixracatın artırılmasına imkan qaydır. Bir sözlə, həmin torpaqların mövcud potensialını düzgün qiymətləndirərək ərzaq təhlükəsizliyimizi də etibarlı şəkildə təmin edə bilərik.

Ləzzət QULİYEV,
"Azərbaycan"

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Müzəffər Sərkərdənin qüdrətli Ordusu

Qarabağın şahmat partiyası

Con Nannın şahmat notasiyasında nida işarəsi oyunda yeganə doğru olan gedişi bildirir

Nida işarəsindən tekco orfoqrafiyada istifadə olunmur. Görkəmli şahmat ustası və endşpil üzrə unikal kitabların müəllifi Con Nannın təklif etdiyi şahmat notasiyasında "!" işarəsi oyunda "yeganə doğru olan" gedişi bildirir. Şahmat notasiyasında bu işarənin bir mənası da var - "güclü gediş".

Conab Prezident İlham Əliyev "Qarabağ Azərbaycanıdır və nida işarəsi" deyə bəyan edəndə bəlkə də çoxumuz bu nida işarəsinin həyatımızın böyük zəfər simvoluna çevriləcəyini və tariximizə yazılacağına tam dərk etmədik.

Müasir dövrimizdə iki nida işarəsi, iki nida cümləsi xalqımızın taleyində böyük tarixi rol oynadı. "Qarabağ Azərbaycanıdır və nida işarəsi" sözlərindən "Öziz Şuşa, söz azadsan!" boyanına qədər olan qısa müddət ərzində sözün əsl mənasında böyük tarix yazıldı.

Bir xəbər dünyaya birjalayına və dünya iqtisadiyyatına ciddi təsir edə biləcəyi informasiya əsərində yaşayırıq. İnformasiya müharibəsi, iqtisadi müharibə, ideoloji müharibə, kibernetik müharibələr artıq dövrümüzün reallığıdır. Belə bir dövrdə dünya siyasətində, dövlətin idarə olunmasında şəxsiyyət faktorunun rolu hər zaman olduğundan qat-qat əhəmiyyətli olur.

Qarabağ zəfərində şəxsiyyət faktorunun rolunun nə qədər böyük əhəmiyyət kəsb etdiyi zaman keçdikcə daha da aydın dərk olunacaqdır. Həqiqətən də, cənab Prezidentin hərbi və siyasət meydanındakı qrossmeyster məharətilə edilmiş güclü gedişləri məkrli gedişlərini hazırlayan və öz oyununu oynamaq istəyən bəzi dairələri və düşmən qüvvələri məharətlə möğlub etdi.

Düzgün anın seçimi

Eramızdan əvvəl VI əsrdə yaşamış Çin strateji və filosofu Sun-Tszi müəllifi olduğu hərbi traktatda hücum üçün dəqiq vaxtın müəyyən edilməsinin şahinin hücumuna bənzədib. Yuxarıdan aşağıya sürürlə şığıyan şahinin ilk həmləsi boş çıxsa, o, ikinci hücum şansını itirəcək, çünki qarşı tərəf gizlənmək və ya xilas olmaq üçün fürsət tapacaq. Hücum üçün düzgün vaxtın seçilməsi də elə budur. Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi ilə ordumuzun 44 günlük müharibədəki fəaliyyəti, doğrudan da, parlaq qələbə ilə noticələnen şahin hücumu idi!

44 günlük müharibənin təhlil edən xarici politoloqlar heyranlıqla, bəzən isə paxıllıq və qibtə ilə Prezident İlham

Əliyevin Qarabağa zəfər yürüşündə zaman amilinin necə məharətlə istifadəsini qeyd edirlər.

Toqquşmalar, təxribatlar əvvəllər də ermənilər tərəfindən həyata keçirilirdi. Prezident İlham Əliyev 2020-ci ilin sentyabrına qədər erməni təxribatlarına qarşı genişmiqyaslı hərbi əməliyyatın keçirilməsi barədə ömrü vermirdi. "Nəyi necə, nə vaxt etmək lazımdır, bunu mən bilirəm" söyləyən dövlət başçısı əks-hücum əməliyyatı üçün düzgün vaxt seçməyən nə qədər vacib olduğunu hamıdan daha yaxşı bilirdi.

Gün gəldi və bəzilərinin inanmadığı, bəzilərinin isə səbirsizliklə gözlədiyi əks-hücum qərarı verildi. Bu, gələcəyi görmək idi, amma bu mistik uzaqgörənlik deyil, əks-

sərkərdə, nəyi, nə vaxt və necə edəcəyini yaxşı bilən dövlət xadimi olmasına ömin olan bir insan.

Bu gün möhtərəm Prezident İlham Əliyevin siyasəti, həmçinin Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyəti sayəsində Qarabağ və onun incisi olan Şuşa şəhəri dirçəlir. Böyük qayıdış başlayır. Dünyanın isə demək olar ki, hər yerində, xüsusən də Avrasiya məkanında gərginlik artır. Cəmi beş-on il əvvəl, bəlkə də bir çox insan üçün inanılmaz olan müharibələr, pandemiya, iqtisadi sarsıntılar, yeni çağırışlar günümüzün reallığıdır. Söyləyə bilərəm ki, pandemiyanın əvvəlində birinci xanım Mehriban Əliyevanın qeyd etdiyi Nassem Talebin müzakirələrə səbəb olan "Qara quşu" bir çox hallarda dünyada hələ də hökm sürür.

Amerikalı politoloq, sosioloq və dövlət xadimi Zbiqnev Bjezinskiyin "Böyük şahmat taxtası" kitabında vurğuladığı fikri burada göstərmək yerinə düşür: "Avrasiya dünya hökmranlığı uğrunda mübarizənin davam etdiyi "şahmat taxtasıdır" və belə bir mübarizə geostratejiyaya - geosiyasi maraqların strateji idarə olunmasına təsir göstərir".

Bela bir mürəkkəb bölgədə yalnız böyük peşkarlıq və uzaqgörənliklə aparılan siyasət dövlətin inkişaf və tərəqqisinin təminatçısı ola bilər. Azərbaycan xalqının Vətən müharibəsindəki tarixi qələbəsi və ondan sonra baş verən proseslər göstərdi ki, böyük şahmat taxtası arxasında görkəmli dövlət xadimi, möhtərəm Prezident İlham Əliyev dayanıb!

Elgin HƏBİBULLAYEV,
Nərimanov Rayon
İcra Hakimiyyətinin başçısı

Erməni faşizminə daha bir gözdağı

Adətən dövlət başçısının işğaldan azad edilmiş bölgələrə səfərləri rəsmi qaydada işıqlandırılır. Lakin Prezident İlham Əliyevin Cəbrayıl və Qubadlı rayonlarına sonuncu səfəri bütün rəsmiyyətin kənarına qoyulmasını və bu səfərin məqamlarının vətəndaş ruhuna qürur bəxş edən unikal hadisə kimi işıqlandırılması tələb edir.

Səfər çərçivəsində dövlət başçısı Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun bir hissəsinin açılışında iştirak etmiş, sonra birinci xanım Mehriban Əliyevaya ilə birlikdə Cəbrayıl rayonu ərazisində yaradılacaq Azərbaycan-Türkiyə Beynəlxalq Meşə Təlim Mərkəzi, "Ağlı-Tingçilik" və "Dostluq Meşəsi" Kompleksinin layihəsi ilə tanış olmuşlar. Eləcə də Cəbrayıl rayonu ərazisinə 18 ceyranın buraxılması mərasimində iştirak etmişlər. Dövlət başçısı Cəbrayıl və Qubadlı elektrik şəbəkələrinin rəqəmsal idarəetmə mərkəzlərinin təməlini qoymuş, "Bərgüşadçay" və "Zabuxçay" su anbarlarının layihələri ilə tanış olmuşdur. Bundan başqa, İlham Əliyev birinci xanım ilə birlikdə səfər çərçivəsində Qubadlı şəhərinin Baş planı ilə tanış olmuş və rayon mərkəzində İşğal və Zəfər muzeylərinin təməlləşmə mərasimində iştirak etmişdir.

Göründüyü kimi, biz Prezidentin və birinci xanımın işğaldan azad edilmiş bölgələrə bu səfərinin də nə qədər zəngin, dolğun və mühüm hadisələrlə yadda qalmasını şahidliyik. Bu ərazilərdə hətta bir rayonun təməlinə belə qoyulmuş və planlaşdırılan işlərin siyahısı heyrətamizdir.

Dövlət başçısının səfərinin izləyərək görürük ki, onun əsas məqsədi azad edilmiş ərazilərin bərpası ilə yanaşı, həm də 30 illik ayrılığın arxasınca gələn dərin bir Vətən sevgisindən doğur. Sanki Ali Baş Komandan qələbələrini şərfinə ulduz ulduz Qarabağın səmalarına düzülən bayraqların və bu torpaqlarda Vətən uğrunda canından keçən övladların - yenilməz döyüşçülərin qalib ruhlarını ziyarətə gəlib. Şair Ramiz Qusarçaylının bayrağımız haqqında yazdığı misralar yada düşür:

"Şuşada sən qonduğun daşa pür deyəcəyəm,
Çəkəcəyəm gözümü kəlgən düşən torpağı
Azərbaycan bayrağı!"
Azərbaycan bayrağı!"

Prezident İlham Əliyevin erməni vandallığından xilas olmuş torpaqlarımıza səfərləri tamamilə fərqli ruhda, fərqli bir məzmunadadır. Dövlət başçısı hər dəfə bura dönəndə yeni uğurlarımızla yanaşı, həm də vətən sevgisinin daha bir nümunəsini sərgiləyir. Azərbaycan necə döyüşüb, eləcə də yüksək bir ruhla qurucu-

luq işlərinə davam edir. Barış kor baxan ermənilər heç nəyi görməsələr də, hansı yaradıcı gücə malik olduğumuzu gün kimi aydın seziirlər. Biz yenidən qurmuruq, yenidən tikmirik. Biz əvvəlcə erməni bayraqlarının saldıqları xarabalıqları aradan qaldırır, yeni bir gülüstan yaradır, bir xalq kimi milli ruhumuzun, milli əxlaqımızın, iradə və dəyanətimizin qüdrətini nümayiş etdiririk.

Bu səfərdə bizim ermənilərdən nədənsə fərqli olduğumuzu, onlardan nə qədər yüksəkdə durduğumuzu nümayiş etdirən bir tədbir də diqqət çəkdi. Cəbrayıl rayonu ərazisinə 18 ceyranın buraxılmasını nəzərdə tuturuq. Bu tədbir erməni millətçilərinin və erməni milli ideologiyasının sifətinə vurulan tərs şapalaq gücünə qadirdir. Ermənilər 30 il işğal etdiyi ərazilərdə hər şeyi qırdı, taladı, bir vandallıq vəhşiliyi ilə yerləyəkən etdilər, əməlləri ilə bu torpaqlara yad olduqlarını ortaya qoydular. Əsl qarətçilər kimi ən nadir ov heyvanlarına da divan tutdular, ən nadir quşları məhv etdilər. 30 illik işğal siyasətləri ilə bir daha onu təsdiqlədilər ki, onlara "böyük Ermənistan" yox, vəhşiliklərini göstərmək üçün xarabalıqlar lazımdır.

Cəbrayıl rayonu ərazisinə 18 baş ceyranın buraxılması həm də Qarabağın necə bərpa ediləcəyini açıqlayan faktdır. Şirvan Milli Parkından götürülən ceyran-

lar Cəbrayıl rayonu ərazisinə fərdi reintroduksiyası olmuşdur. Proses bu il və gələcək illərdə davam etdiriləcək. Qeyd edək ki, Azərbaycan ərazisində ceyranların sayının kritik həddə azalması təhlükəsizliyi təhdid edən faktorlardan biri idi. Yeri gəlmişkən, intensiv mühafizə tədbirləri nəticəsində Azərbaycanda ceyranların populyasiyası bərpa edilmişdir. Yeri gəlmişkən onu da qeyd edək ki, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə 2022-2023-cü illər digər fauna növlərinin - bezaor keçisi, Dağıstan turu və necib maralın, eləcə də baliq və yırtıcı quş növlərinin də öz tarixi areallarına reintroduksiyası nəzərdə tutulur.

O ki qaldı Qubadlıda inşasına başlanan İşğal və Zəfər muzeylərinə, onlar ermənilərin tarixi boyu gizlətdikləri faşist simalarını işıq və tərətdikləri dağıdıcı əməlləri nümayiş etdirəcək. Məhz bu məqamlara görə, Prezident İlham Əliyevin Şərqi Zəngəzura və Qarabağa növbəti səfəri də xüsusi əhəmiyyət kəsb edir, Azərbaycan dövlətçiliyini əməllərinin ölkə tarixində ucaqlara necə yüksəldiyini görməyə imkan verir.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

25 ZƏFƏR gündəliyi Oktyabr 2020-ci il

Oktyabrın 25-də cəbhənin Ağdərə, Xocavənd, Füzuli, Hadrut, Qubadlı və Laçın istiqamətlərində döyüş əməliyyatları müxtəlif intensivliklə davam edir. Azərbaycan Ordusunun bölmələri əməliyyat planına uyğun əsas istiqamətlərdə döyüş fəaliyyətlərini davam etdirərək nəzarətə götürülən əraziləri bir qədər də genişləndirir.

Qoşunlarımız cəbhənin Xocavənd, Qubadlı və Laçın rayonları ərazisində düşməne atəşli və Laçın rayonu ərazisində düşməni zəiflədərək müxtəlif istiqamətlərdə yeni mövqelərə irəliləyir. Azərbaycan Ordusunun keçirdiyi fəaliyyətlər nəticəsində cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində düşmənin xeyli sayda canlı qüvvəsi, eləcə də 2 tank, 2 PDM, 4 D-30 haubitsa topu, 1 2A36 "Qiasint-B" topu, 7 ədəd avtomobil texnikası məhv edilir və sıradan çıxarılır.

Hazırda cəbhəboyu döyüşlər davam edir. Qoşunlarımız əməliyyat şəraitinə nəzarət edir.

Azərbaycan Ordusu düşməne qarşı yüksək dəqiqlikli silah növünü tətbiq edir.

Cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində gedən döyüşlərdə ordumuzun bölmələri üstünlüyünü qoruyur.

Aparılan uğurlu döyüş əməliyyatları zamanı düşmənin 2 artilyeriya qurğusu, 2 BM-21 "Qrad", 1 komanda qorqarəh maşını, 1 komanda idarəetmə məntəqəsi, 2 yük maşını, 1 tank və bir neçə atəş nöqtəsi məhv edilir.

Qubadlı istiqamətində Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri hücum etməyə cəhd göstərirlər. Bölmələrimiz tərəfindən görülən qəti tədbirlər nəticəsində düşmən 50 nəfərədək canlı qüvvə itirərək geri çəkilməyə məcbur edilir. Nəticədə düşmənin silah-sursatla dolu dörd avtomobil və bir zirehli texnikası ələ keçirilir.

Ələ keçirilən hərbi qənimətlərin görüntüləri təqdim edilir.

Prezident İlham Əliyev Amerika Birləşmiş Ştatlarının "Fox-News" televiziya kanalına müsahibə verərək bir daha Azərbaycanın savaşı dayandırmağa hazır olduğunu bildirir:

"Biz bu gün atəşkəsi razılaşdırmağa hazırıq. Lakin eyni zamanda Ermənistan, onun baş naziri deməlidir ki, onlar Amerika Birləşmiş Ştatları, Rusiya və Fransa tərəfindən işlənilən hazırlanmış əsas prinsiplərə sadiqdir. İki gün bundan əvvəl Ermənistanın baş naziri dedi ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin diplomatik həlli yoxdur. Biz atəşkəs istəyirik, biz torpaqlarımızın qaytarılmasını istəyirik. Ermənistan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə, ABŞ, Fransa və Rusiyaın təqdim etdiyi sülh planına uyğun olaraq torpaqları boşaldacağına dair öhdəlik götürməlidir. Lakin o, bunu demir".

Prezident bir daha həqiqətləri açıqlayır, bəzi iftirlərə aydınlıq gətirir və qətiyyətlə vurğulayır ki, Azərbaycan bu haqq savaşında istəyənə nail olmadan dayanmayacaq.

Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Müdafiə Nazirliyinin Mərkəzi Komanda Məntəqəsində Müdafiə Nazirliyinin rəhbər heyəti və cəbhə bölgəsində yerləşən birlik komandirlərinin iştirakı ilə operativ müşavirə keçirilir.

Bir aya yaxın davam edən müharibədə Azərbaycan Ordusunun döyüş meydanında böyük uğurlar əldə etdiyini söyləyən Ali Baş Komandan İlham Əliyev hər gün cəbhədən yaxşı xəbərlər gəldiyini deyir. Eyni zamanda diqqətə çatdırır ki, vəziyyət tam nəzarət altındadır. İşğal olunmuş torpaqlarımız bir hissəsi bu müddət ərzində işğalçılardan azad edilib, 100-dən çox yaşayış məntəqəsi - şəhərlər, kəndlər işğalçılardan təmizlənib. Azad edilmiş şəhər və kəndlərimizdə artıq Azərbaycan bayrağı dalğalanır:

"Azərbaycan Ordusu böyük rəşadət göstərir, peşəkarlıq göstərir. Biz 1990-cı illərin əvvəllərində bir neçə il ərzində torpaqlarımızı itirmişik. Bu gün hələ bir ay keçməyib, artıq Füzuli, Hadrut, Cəbrayıl, Zəngilan, Kəlbəcər, Qubadlı rayonlarının bir hissəsi işğalçılardan azad edilib. Yəni də deyirəm, hər gün cəbhədən yaxşı xəbərlər gəlir. Düzdür, bəzi istiqamətlərdə ciddi düzəlişlərə ehtiyac var, amma biz bütövlükdə qarşımızda duran hədəfə çatırıq. Hər gün növbəti gün üçün döyüş tapşırığı verilir. Mən bu döyüş tapşırığını dəstəkləyirəm və demək olar ki, bu tapşırığın böyük hissəsi icra edilir".

Ali Baş Komandan bir daha Azərbaycan xalqını əmin edir ki, bundan sonra da haqq yoldundan dönməyəcək, düşmənə sona qədər qovulacaq, ərazi bütövlüyümüz bərpa ediləcək.

Günün ikinci yarısında cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində gedən döyüşlərdə Azərbaycan Ordusunun bölmələri düşməne dəqiq zərər edirlər.

Zərərli nəticədə düşmənin 6 D-30 və 1 D-1 haubitsa topu, 2 PDM-2 zirehli texnikası, 1 avtomobil texnikası və xeyli sayda döyüş sursatı məhv edilir.

Axşam saatlarında Prezident xalqa daha bir xoş xəbər verir. Dövlət başçısı tvitər səhifəsində paylaşım edərək yazır:

"Bu gün Azərbaycan Ordusu Zəngilan, Cəbrayıl, Qubadlı rayonlarının bir neçə kondini və Qubadlı şəhərini işğalçılardan azad etmişdir.

Eşq olsun Azərbaycan Ordusuna!
Qarabağ Azərbaycandır!"

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Qəhrəman Azərbaycan Ordusunun otuz ilə yaxın davam edən qəsbkar ermənilərin işğalına son qoyduğu, azadlığa qovuşmuş ərazilərimiz dirçəlir. Vandalların xarabalığa çevirdikləri abad yurdlarımızda dövlətimiz sürətlə genişmiqyaslı tikinti-quruculuq, bərpa işləri həyata keçirir. Hələ görüləcək işlər olduqca çoxdur.

Amma artıq nailiyyətlərimiz də göz önündədir. Şuşada, Ağdamda, Füzulidə, Zəngilanda və digər işğaldan qurtulmuş ərazilərimizdə reallığa çevrilənlər düşmənlərimizi kədərləndirir, dostlarımızı isə sevindirir. Və həmin sevincli hadisələrdən biri də oktyabrın 20-də yaşandı. İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə ikinci, Şərqi Zəngəzurdə isə ilk beynəlxalq hava limanı açıldı. Təməli ötən ilin aprelinde qoyulan Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılışında hər zaman Azərbaycanın yanında olan Türkiyə Prezidenti iştirak etdi.

İki qardaş ölkənin birgə bəyanatı

Qardaş ölkələrin dövlət başçıları - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Cəbrayıl şəhərində təkbətək görüş başa çatandan sonra mətbuata birgə bəyanatlarla çıxış etdilər.

Əvvəlcə bəyanatla çıxış edən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev oktyabrın 20-nin Qarabağ və Şərqi Zəngəzur üçün çox önəmli bir gün olduğunu diqqətə çatdırdı: "Bu gün Zəngilan şəhərinin işğaldan azad olunmasının ikinci ildönümüdür. Düz iki il bundan əvvəl erməni işğalına son qoyuldu. Azərbaycan Ordusu Zəngilan şəhərini azad etdi və məhz belə bir gündə Türkiyə Prezidentinin Azərbaycanda, Zəngilanda və Cəbrayılda olması xüsusi mənə daşıyır".

Prezident İlham Əliyev qürur duyduğumuz şanlı tarixi günlərimizi yada saldı. Zəngilanın, bir neçə gün sonra Qubadlının erməni işğalına son qoyulmasını və Azərbaycan Ordusunun bir qarışmasının Laçın istiqamətində irəliləməyə başlamasını, digər qarışmanın isə Şuşaya istiqamət götürməsinə, alınmaz qala sayılan Şuşanın noyabrın 8-də erməni işğalından azad edilmişini, Azərbaycan bayrağının qaldırılmasını, ondan sonra Ermənistanın təslim olduğunu qeyd etdi.

Deyərlər ki, dost dar gündə bilinər. 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistanın növbəti təcridatı nəticəsində başlayan İkinci Qarabağ müharibəsi bu mənada da Azərbaycanın üçün sınaq dövrü oldu. Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı çətin, ağır günlərində öz dostlarını və düşmənlərini yenidən tanıdı. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bəyanatında bildirdi: "Bütün bu şanlı tarix bizim müştərik tariximizdir. Çünki İkinci Qarabağ savaşının ilk saatlarından əziz qardaşım, Türkiyə Cümhurbaşkanı Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycana dəstək ifadə etdi. Bildirdi ki, Azərbaycan yalnız deyil, Türkiyə Azərbaycanın yanındadır. Bu siyasi və mədəni dəstək savaşın son gününə qədər davam etdi. Bu, bizə əlavə güc verdiyi, bu, bəzi qüvvələrin bu məsələyə müdaxiləsinin qabağını

Azərbaycan-Türkiyə birliyi sülh və sabitlik amilidir

Əgər kimsə bizə qarşı ədalətsiz hərəkət etmək istəsə, bu amili ciddi nəzərə almalıdır

alır. Türkiyə-Azərbaycan birliyi bir daha zəfər çaldı. Bu gün biz bərpa edilən Qarabağda və Zəngəzurdə yenə də Türkiyə-Azərbaycan birliyini görürük".

Prezident İlham Əliyev Ermənistanın işğaldan azad etdiyi ərazilərimizdə aparılan genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işlərindən danışdı. Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru tam bərpa etmək üçün daha böyük işlər görülməli deyir. Dövlətimizin başçısı rəsmi mərasim keçirildiyi məkanda - Cəbrayıl şəhərində törədilmiş erməni vandallığının miqyasını nəzərə çatdırdı: "Bu gün bizim rəsmi mərasimimiz Cəbrayıl şəhərində keçirildi. Əslində, Cəbrayıl şəhəri yoxdur, çünki bax, burada, oturduğumuz yerdə binalar olub, insanlar yaşayıb, həyat qaynayıb. Amma erməni işğalı dövründə ermənilər bütün şəhərlərimizi, kəndlərimizi yerləbər etmişlər. Cəbrayıl şəhərindən bax, bu dağılmış binalar qalıb. Bu dağıntılar Birinci Qarabağ savaşında deyil, məhz işğal dövründə ermənilər tərəfindən törədilmişdir. Görün onlarda Azərbaycan xalqına qarşı nə qədər nifrət var idi ki, bütün binaları yerləyəkən etdilər. Bunun əsas məqsədi ondan ibarət idi ki, azərbaycanlılar heç vaxt bu torpaqlara qayıtmazsınlar, qayıtmıyaq yer olmasın. Ancaq biz qayıtmışıq, qan tökərək qayıtmışıq və bu gün artıq he-

çərçivəsində Dövlətlərarası Şərhəti İdarəetmə Bacarıqları ilə dövlətimiz dünyada söz sahibinə çevrilmişdir. Bu inkarolunmaz faktıdır ki, dünyanın superqüçləri İlham Əliyevin şəxsiyyətinin təmsilində Azərbaycanla iqtisadi-siyasi əlaqələrə maraqlı olduqlarını bildirir, hətta bunu xoş münasibətlə ifadə edirlər. Biz bu dediklərimizin əyani təsdiqini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirinin 6-cı Zirvə Toplantısında və MDB dövlət başçıların iclasında iştirak etmək üçün oktyabrın 12-də Qazaxıstan Respublikasına işğar səfəri zamanı da gördük və bu ölkənin vətəndaşı kimi qürur hissi keçirdik. Səfər zamanı dövlət başçısının qarşılama mərasimindən tutmuş tədbirlər çərçivəsində keçirilən görüşlərdə hər yerdə ölkəmizin Prezidentinə olan yüksək münasibətin şahidi olduq. Dövlət başçısı səfər çərçivəsində İran İslam Respublikasının Prezidenti Seyid İbrahim Roisi, Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Şahbaz Şərif, Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev, Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinlə görüşlər keçirdi. Diqqətçəkən bir məqam da oktyabrın 13-də Prezident Vladimir Putinlə görüşü zamanı oldu. Görüş zamanı Rusiya Federasiyasının Prezidenti Azərbaycan Prezidentinə kitab edərək dedi: "Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizinlə bugünkü tədbir çərçivəsində indi görüşmək fürsətinə görə çox şadam. Biz Sizinlə münasibətlə tanış olduğumuzdan bəri çox müxtəlif istiqamətlər üzrə kifayət qədər geniş qarşılıqlı fəaliyyət mövqeyində görüşürük və əlaqələrin bundan sonra yüksəlməsinə özümüzün dəstəyini əminliklə qeyd edirik."

"Bütün keçmiş məcburi köçkünlər qayıdacaqlar"

Tarixbوی başqa xalqların ərazilərinə, yurdlarına, evlərinə göz dikən ermənilər unutmazdılar ki, onlardan fərqli olaraq, azərbaycanlılar vətənlərinə bağlıdırlar. Öz yurdlarının xarabalıqlarını belə özge yurdların saraylarından üstün tuturlar. İndi də dövlət-xalq birliyi ilə erməni vandallarının otuz ilə yaxın at oynatdıqları, uçurub dağıtdıqları, talan etdikləri, viran qoyduqları yurdlarımızı yenidən abad edirlər. Ağalı kəndinin sakinləri kimi digər məcburi köçkünlər də öz dədə-babə yurdlarına qayıdacaqlar. Prezident İlham Əliyev vurğuladı: "Bütün keçmiş məcburi köçkünlər qayıdacaqlar. Biz onların qayıdışı üçün əlimizdən gələni edirik, gecə-gündüz çalışırıq və bu bərpa-quruculuq işlərində türk qardaşlarımız bizimlə bir yerdədir".

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev nəzərə çatdırdı ki, Türkiyə-Azərbaycan birliyi böyük önəmli bir amildir: "Bu, sülh, sabitlik amilidir. Ancaq eyni zamanda əgər kimsə yenə də bizə qarşı ədalətsiz hərəkət etmək istəsə, əlbəttə ki, bu amili ciddi nəzərə almalıdır".

Qardaş Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bəyanatında bildirdi ki, işğaldan azad edilən qədim Azərbaycan torpaqlarında bir il ərzində ikinci hava limanı açmaq və qədər çətin dövrdən sonra hər ölkənin bacara biləcəyi bir iş deyildir. Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycana qarşı ədalətsiz münasibəti də diqqətə çatdırdı: "İndi sağma, soluma baxıram, işğal dövründə Cəbrayıl nə hala salmışlar. Mən Qardaşından soruşdum, dedim, bu ATƏT, Avropa İttifaqı buraları gəlmədimi? Yox, gəlmirlər. Niyə gəlmirlər? Çünki öz üzqaralarını görəcəklər, Qərbin etdiklərini görəcəklər. Onlar burada dəstəklədikləri həmin işğal dövründə Cəbrayıl, Qarabağın digər bölgələrini nə hala gətirdiklərini görəcəklər. Təbii ki, bunları görmək istəyirlər. Əslində, onlar nələr törətdiyini bilirilər."

Amma bunu gördəndən sonra bu barədə danışdıq, bu işləri mütləq ədalətli mühakiməsinə verək, bunların təzminatını tələb etmək lazımdır. Bunların təzminatını istəyərk onları dalana dirəmək lazımdır. Dünya Qərbi çox yaxşı tanımalıdır, hamımız birlikdə tanıtmalıyıq".

Türkiyə Prezidenti işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə gedən böyük inkişafın, körpüləri, demir yolları, avtomobil yolları, magistralları ilə yenidən bir Azərbaycan inşa edildiyinə sevinclə və fəxrli söz açdı. Azər-

baycanlıların azad edilən torpaqlara qayıtmağa başlamalarını da məmnunluqla dilə gətirən qardaş ölkənin Prezidenti qeyd etdi ki, Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində öz torpaqlarını işğaldan azad edib, 30 ildir verilmiş haqqını geri alıb: "Ermənistan ilə müzakirələrdə səmimi addımlar atan və müsbət təkliflər irəli sürən Azərbaycan əsas hədəfinin davamlı sülh, firavanlıq və sabitlik olduğunu ortaya qoyub. Hər zaman söylədiyim kimi, sülhün uzanması olmasın. Yeganə məqsədimiz bölgəmizin firavan gələcəyini inşa etməkdir".

Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan-Ermənistan və Türkiyə-Ermənistan normallaşdırma proseslərinin bir-birini dəstəkləyəcək şəkildə irəliləməkdə olduğunu söylədi: "Açıqlar bu fürsət pəncərəsinə yaxşı dəyərliyəndir-mək lazımdır", - dedi. İki qardaş ölkənin prezidentlərinin bəyanatları bir daha təsdiq etdi ki, Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikasının əsas məqsədi regionda sülhün bərqərar olmasıdır. Tarixi torpaqlarını işğaldan azad etmiş Azərbaycan ermənilərin yerləyəkən etdikləri yanlış siyasətlərini yenidən inşa edir. Haqq mübarizəsində olduğu kimi, tikinti-quruculuq işlərində də qardaş Türkiyə ölkəmizin yanındadır.

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

Azərbaycanın hədəfi regionda sülhü bərpa etməkdir

Dövlətlərarası münasibətdə liderin rolu hər zaman aktual olub. Tarix şəxsiyyətləri yetişdirib formalaşdırsa da, birmənalı olaraq şəxsiyyət tarixi yaradır. Bu gün Azərbaycan yalnız yeni tarixinin ən şərəfli dövrünü yox, bu günə kimi gəlib keçdiyimiz bütün dövrlərin ən şərəfli, yaddaqlan tarixini yaşayır. Sözsüz ki, tarixin bu dövrünün qəhrəmanı və onun yaradıcısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevdir.

İlham Əliyev öz fəaliyyəti ilə sübut etdi ki, dövlətlərarası yüksək münasibətlər şəxsiyyət və onlara olan münasibət üzərində qurulur. Biz bunu dünya liderlərinin Azərbaycan Prezidentinə olan münasibətində də müşahidə edirik. Dövlət başçısının şəxsi nüfuzu, siyasi, eləcə də idarəetmə bacarıqları ilə dövlətimiz dünyada söz sahibinə çevrilmişdir. Bu inkarolunmaz faktıdır ki, dünyanın superqüçləri İlham Əliyevin şəxsiyyətinin təmsilində Azərbaycanla iqtisadi-siyasi əlaqələrə maraqlı olduqlarını bildirir, hətta bunu xoş münasibətlə ifadə edirlər. Biz bu dediklərimizin əyani təsdiqini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirinin 6-cı Zirvə Toplantısında və MDB dövlət başçıların iclasında iştirak etmək üçün oktyabrın 12-də Qazaxıstan Respublikasına işğar səfəri zamanı da gördük və bu ölkənin vətəndaşı kimi qürur hissi keçirdik. Səfər zamanı dövlət başçısının qarşılama mərasimindən tutmuş tədbirlər çərçivəsində keçirilən görüşlərdə hər yerdə ölkəmizin Prezidentinə olan yüksək münasibətin şahidi olduq. Dövlət başçısı səfər çərçivəsində İran İslam Respublikasının Prezidenti Seyid İbrahim Roisi, Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Şahbaz Şərif, Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev, Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinlə görüşlər keçirdi. Diqqətçəkən bir məqam da oktyabrın 13-də Prezident Vladimir Putinlə görüşü zamanı oldu. Görüş zamanı Rusiya Federasiyasının Prezidenti Azərbaycan Prezidentinə kitab edərək dedi: "Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizinlə bugünkü tədbir çərçivəsində indi görüşmək fürsətinə görə çox şadam. Biz Sizinlə münasibətlə tanış olduğumuzdan bəri çox müxtəlif istiqamətlər üzrə kifayət qədər geniş qarşılıqlı fəaliyyət mövqeyində görüşürük və əlaqələrin bundan sonra yüksəlməsinə özümüzün dəstəyini əminliklə qeyd edirik."

Rusiya Prezidentinin çıxışından gördüyü kimi, dövlətlərimiz arasındakı münasibət həm iqtisadi sahədə olduqca yüksək xətt üzrə inkişaf edib, həm də işlər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təklif etdiyi plan üzrə, Azərbaycanın şərtləri əsasında aparılır. Eyni zamanda Rusiya Prezidenti bu münasibətlərin və əlaqələrin bundan sonra yüksəlməsinə öz dəstəyini əminliklə qeyd etdi.

Yaxın qonşumuz olan Rusiya ilə münasibətlərin belə yüksək əməkdaşlıqdan müttəfiqliyə keçməsinə İlham Əliyev şəxsiyyətinin, onun dünyada artan siyasi nüfuzunun müstəsna rolu var. Bu münasibətin bu gün regionda sülhün, sabitliyin normallaşmasında daha çox müsbət nəticələr verdiriyə şahidlik etməkdədir. Biz bunu dövlətimizin başçısının görüş zamanı diqqət yönəldiyi əsas məqamda da görürük: "...Biz bütün istiqamətlər üzrə müsbət dinamikə görürük. Lakin, əlbəttə, hər bir görüşdə biz regionumuzda təhlükəsizliyə, sülhə nail olmaq məqsədindən yəqin keçirik. Biz bu gün bu barədə də danışacağıq. Biz uzunmüddətli sülhə hədəflənmişik. Biz hesab edirik ki, nəhayət, bu sülhə nail olmaqdan ötrü öz tərəfimizdən kifayət qədər konstruktiv təzislər təklif etmişik".

Qalib Azərbaycanın əsas hədəfi regionda tezliklə sülhün bərqərar olmasıdır. Biz bunu Prezidentin keçirdiyi bütün görüşlər zamanı, eyni zamanda etdiyi çıxışlardan, Fransa Prezidenti Emmanuel Makrona verdiyi cavabdan da görürük.

Azərbaycan Prezidenti bir daha təsdiq etdi ki, heç kim bizimlə şərtlə danışa bilməz. Dostumuzda da, tərəfdaşımızda da, müttəfiqimizdə də, problemlərimizi də həll etməkdə sərbəstiz. Bunu Ermənistan da, ona himayədarlıq edənlər də bilməlidirlər.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Beynəlxalq təşkilatlar erməni təcridatlarına hələ də göz yumurlar

Təxminən iki il əvvəl Zəfər qələbəsi ilə başa çatan 44 günlük Vətən müharibəsində bircarına məğlubiyyətə uğrayan və nəhayət, kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur olan Ermənistan silahlı birləşmələri sülh razılığına gəlməyə, dinc yanaşı yaşamaq, sabitlik yaratmaq əvəzinə Had-rutdan, Laçından tutmuş Tovuz-Qazax istiqamətlərində sərhəddə bölgələrdə təcridatlar törədib. Azərbaycan Ordusunun bölmələrini atəşə tuturlar. Bununla da rəsmi İrəvan 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanatın tələblərini yerinə yetirməkdən yayınmağa, bütövlükdə geosiyasi vəziyyəti yeni gərginlik səviyyəsinə yüksəltməyə can atır.

Ermənistan rəhbərliyi Zəngəzur istiqamətinə yeni canlı qüvvələr, hərbi texnika və qurğular cəmləşdir-məkdə davam edir. Erməni KİV-də bəzilərini yeni müharibəyə başlaya-caqlarından, guya nəyə nail ola-caqlarından və sairədən ağzıdolusu yazırlar. Ermənistan rəsmiləri, eləcə də cəfəng molumatlar yayan erməni informasiya agentlikləri bilməlidirlər ki, onların yalnız işə keçmir, şantaj baş tutur. Ötən ayın 12-14-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanla qarşı təcridatları və hücumları Azərbaycan tərəfinin səbrini daşdırdı. Bakı, şanlı Azərbaycan Ordusu bu təcridatlara ciddi cavab verərək erməni geri oturtdu. Bundan sonra Ermənistan ekstremist qüvvələr yeno

dinc durmadılar, Laçında, Xocavənddə, Kəlbəcərdə, Daşkəsəndə, Tovuzda terror əməlləri törətdilər. Bu gün də erməni silahlıları bu naqis və nə-dürüst ənənələrindən əl çəkmirlər. Ermənistan hakimiyyətinin vandallıq hərəkətləri, müharibə cinayətləri və onları sülhə gətirmək barədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Şan-xay Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin Səmərqənd sammitində, Çexiya Respublikasının paytaxtı Praqa şəhərində uğurla başa çatan Avropa Siyasi Birliyinin Zirvə Toplantısında, Qırğız Respublikasına dövlət səfəri çərçivəsində Dövlətlərarası Şərhəti İdarəetmə Bacarıqları ilə dövlətimiz dünyada söz sahibinə çevrilmişdir. Bu inkarolunmaz faktıdır ki, dünyanın superqüçləri İlham Əliyevin şəxsiyyətinin təmsilində Azərbaycanla iqtisadi-siyasi əlaqələrə maraqlı olduqlarını bildirir, hətta bunu xoş münasibətlə ifadə edirlər. Biz bu dediklərimizin əyani təsdiqini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üz-

rə Müşavirədə, eləcə də dövlət başçıları, diplomatlar, analitiklər və jurnalistlərlə görüşlərində, çıxışlarında bütün dünyaya bəyan etdi ki, işğalçı, terrorçu və məğlub Ermənistan, onların havadarları sülhə gəlsinlər, 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli Bəyanatın şərtlərinə əməl etsinlər ki, bölgədə sabitliyə nail olunsun.

Görünən odur ki, Ermənistan hakimiyyəti öz riyakarlığını, terror əməllərini davam etdirməklə yeni cinayətlər törədib. Sərhəddə müvafiqəti də olsa, atəşi dayandıranda da, digər iyrenç və insanlığa sığmayan işlər əl atırlar. Belə ki, Azərbaycan qəbiristanlıqlarına dağıtmaqla, təhqir-razifadələrə müsəlman məzarlarına qarşı vandallıq aktları törədirlər. Bütün dünya ictimaiyyətinə məlumdur ki, insanlığa sığmayan bu əməllər Ermənistan tərəfindən uzun illər ərzində həyata keçirilən Azərbaycan irdinin məhv edilməsinin növbəti nümunəsidir.

Azərbaycan ərazilərində qanunsuz məskunlaşan erməni silahlıları hətta hərbi əməliyyatlar bitdikdən sonra Azərbaycan ərazilərini terk

etməyə cəhd ediblər. Bu günə kimi gəlib keçdiyimiz bütün dövrlərin ən şərəfli, yaddaqlan tarixini yaşayır. Sözsüz ki, tarixin bu dövrünün qəhrəmanı və onun yaradıcısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevdir.

İlham Əliyev öz fəaliyyəti ilə sübut etdi ki, dövlətlərarası yüksək münasibətlər şəxsiyyət və onlara olan münasibət üzərində qurulur. Biz bunu dünya liderlərinin Azərbaycan Prezidentinə olan münasibətində də müşahidə edirik. Dövlət başçısının şəxsi nüfuzu, siyasi, eləcə də idarəetmə bacarıqları ilə dövlətimiz dünyada söz sahibinə çevrilmişdir. Bu inkarolunmaz faktıdır ki, dünyanın superqüçləri İlham Əliyevin şəxsiyyətinin təmsilində Azərbaycanla iqtisadi-siyasi əlaqələrə maraqlı olduqlarını bildirir, hətta bunu xoş münasibətlə ifadə edirlər. Biz bu dediklərimizin əyani təsdiqini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirinin 6-cı Zirvə Toplantısında və MDB dövlət başçıların iclasında iştirak etmək üçün oktyabrın 12-də Qazaxıstan Respublikasına işğar səfəri zamanı da gördük və bu ölkənin vətəndaşı kimi qürur hissi keçirdik. Səfər zamanı dövlət başçısının qarşılama mərasimindən tutmuş tədbirlər çərçivəsində keçirilən görüşlərdə hər yerdə ölkəmizin Prezidentinə olan yüksək münasibətin şahidi olduq. Dövlət başçısı səfər çərçivəsində İran İslam Respublikasının Prezidenti Seyid İbrahim Roisi, Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Şahbaz Şərif, Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayev, Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinlə görüşlər keçirdi. Diqqətçəkən bir məqam da oktyabrın 13-də Prezident Vladimir Putinlə görüşü zamanı oldu. Görüş zamanı Rusiya Federasiyasının Prezidenti Azərbaycan Prezidentinə kitab edərək dedi: "Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizinlə bugünkü tədbir çərçivəsində indi görüşmək fürsətinə görə çox şadam. Biz Sizinlə münasibətlə tanış olduğumuzdan bəri çox müxtəlif istiqamətlər üzrə kifayət qədər geniş qarşılıqlı fəaliyyət mövqeyində görüşürük və əlaqələrin bundan sonra yüksəlməsinə özümüzün dəstəyini əminliklə qeyd edirik."

edən zamanda infrastrukturaya, abidələrə, ətraf mühitə istədikləri qədər zərər vurub. Nifrət zəminində törədilmiş bu cinayətlərin qarşısını almaq, cinayətkarların cəzalandırılması istiqamətində indiyədək Ermənistanın aidiyyəti qurumları tərəfindən heç bir addım atılmayıb. Səbəb Azərbaycan irdinin məhv edilməsi siyasətinin Ermənistan dövlət səviyyəsində aparılmasıdır. Ermənistan tərəfindən 30 illik işğal dövründə UNESCO nümayəndələrinin bölgəyə səfərinin qarşısını almaq, Azərbaycan ərazilərini azad etdikdən sonra missiyaları bölgəyə dəvət etsə də, yenidən Ermənistanın destruktiv mövqeyinə görə UNESCO missiyasının səfərinin hələ də baş tutmaması təəssüf doğurur.

Radikal ermənilər tərəfindən törədilən bu vandallıq əməlləri kövrək postmünaqişə mərhələsində iki dövlət arasında normallaşma prosesinə zərər bədir. Azərbaycan tərəfindən, azad olunmuş ərazilərdəki böyük dağıntılar, yolların, kənd və şəhərlərin, meşələrin, okean sahələrinin minalanması, videogörüntülər şəklində yayıl-

mış vandallıq əməlləri müvafiq şəkildə toplanıb sənədləşdirilir və bu əməllərə, o cümlədən vurulmuş zərərlərə görə Ermənistan tərəfinin cavab verməsi üçün müvafiq addımlar atılır.

Vətən müharibəsindən sonra işğaldan azad olunmuş ərazilərə, yerləyəkən edilmiş şəhər və kəndlərinə mizzə səfər edən xarici ölkələrin dövlət və hökumət başçıların, siyasətçilərin, QHT-lərin və müxtəlif tərkibli sənət və peşə adamlarının da gördükləri kimi, Ermənistan azərbaycanlılara məxsus tarixi, mədəni, dini irsi məqsədyönlü şəkildə məhv etməklə yanaşı, 30 ilə yaxın işğal altında saxladığı Qarabağ və ətraf rayonlarda misli görünməmiş dağıntılar törədib, abidələrimizi yerləyəkən edib, qəbiristanlıqlara qarşı vandallıq aktları həyata keçiriblər. Bununla da ərazilərdəki azərbaycanlı izlərini tamamilə silməyə çalışıblar.

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi beynəlxalq təşkilatlara və dünya ictimaiyyətinə ünvanladığı müraciətdə bildirilib ki, Ermənistanın həyata keçirdiyi qeyri-qanuni fəaliyyət, o

cümlədən müəllifi olduğu urbisid, ekosisid və kultursid aktları ilə bağlı faktlar toplanaraq beynəlxalq təşkilatlara təqdim olunub.

Müraciətdə daha sonra diqqətə çatdırılıb ki, beynəlxalq ictimaiyyət Ermənistan tərəfindən yalnız Azərbaycan deyil, eləcə də bəşəriyyətin irsinə qarşı törədilən vəhşiliklərə susmamalıdır.

Ermənilər tərəfindən Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonunda yerləşən Xankəndi şəhərində, işğal dövründə Füzuli, Zəngilan, Ağdam rayonlarında da azərbaycanlılara məxsus qəbirüstü abidələrin vandallıqcasına dağıdıldığı, həmçinin bu əməllərin qəsdən və nifrət zəminində həyata keçirildiyi, qəbirlərdən kəllə sümüklərinin çıxarılması və qızıl dişlərin götürülməsi kimi faktlar məlumdur. Təəssüf ki, 30 ilə yaxın müddət ərzində beynəlxalq hüquq, o cümlədən beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozaraq bu kimi çoxsaylı müharibə cinayətlərini törətmiş şəxslərə qarşı hər hansı hüquqi məsuliyyət tədbirləri-

nin görülməməsi indiyə qədər bu kimi insanlığa sığmayan, dini etiqad azadlığının kobud şəkildə pozulmasına səbəb olan, nifrət dolu cinayətkar əməllərin davamı kimi törədilməsinə sərait yaradıb.

Görünən odur ki, gah Qorbə, gah Şimala qaç-qov etməklə Ermənistan hakimiyyət dairələri beynəlxalq səviyyədə Azərbaycanla bağlı yanlış fikir formalaşdırmağa çalışsa da, heç nəyə nail ola bilmir və ola da bilməyəcəklər. Çünki Azərbaycan haqq-ədalət uğrunda mübarizəsi beynəlxalq qanunlara əsaslanır. Odur ki, aidiyyəti qurumlar, bütövlükdə dünya ictimaiyyəti erməni vandallıqcasına, erməni terroruna və yalanına biganə qalmamalıdır. Erməni ekstremistlərinin milli-dini ədavətə rovac verən təcridatçı əməllərinin qarşısını almaq, regionda ədalətli sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması üçün təsirli tədbirlər görülməlidir.

Rəhman SALMANLI, "Azərbaycan"

Sosial siyasət Azərbaycan dövlətinin daxili siyasətinin mühüm tərkib hissəsi, prioritet istiqamətdir. Əhalinin sosial rifah halının qorunması və yüksəldilməsi cənab Prezident İlham Əliyevin daim diqqəti mərkəzində olan məsələlərdən biridir. 2018-ci ildə növbəti dəfə xalqın böyük etimadını qazanaraq prezident seçilən cənab İlham Əliyev ölkəmizdə dərin sosial islahatlara başladı.

professor Hadi Rəcəblinin növbəti uğuru hesab etmək olar. "Sosial sahələrin idarə edilməsi" adlı bu fundamental tədqiqat əsəri ölkəmizdə son zamanlar geniş öyrənilən və tətbiq edilən sosial xidmət, sosial iş, sosial tərəfdaşlıq, sosial məsuliyyət, insan resursları məsələlərinə həm elm-nəzəri, həm də tədris-təcrübə yönümlü konseptual baxışı ortaya qoymuşdur. Uzun illərin pedaqoji və idarəçilik təcrübəsi, qanunvericilik praktikası, nəzəri biliklər, 154 elmi ədəbiyyatın araşdırılması nəticəsində ortaya çıxmış 394 səhifəlik bu monoqrafiya proble-

- *mülkiyyət münasibətlərinin dəyişməsi və subyektin (sahibkarın) fəaliyyətinin mənfəət əldə etməyə yönəlməsi;*
- *büdcədən sosial sahəyə daxil olan maliyyə vəsaitlərinin təcridən azalması;*
- *sosial sferada bir sıra yeni xidmətlərə tələbatın ödəmə qabiliyyətini formalaşdıraraq əhalinin zəngin təbəqələrinin meydana çıxması.*

Monoqrafiyada ölkəmiz üçün yeni təcrübə və meyllər kimi meydana çıxan sosial sahibkarlığın hüquqi əsasları, iqtisadi və qanunvericilik bazası, xidmət sahələri, təşkilatlılıq istiqamətləri ətrafı araşdırılmışdır. Məlumdur ki, sahibkar mənfəət əldə etmək məqsədilə kredit və ya öz vəsaitləri hesabına məhsul istehsalı və ya xidmətlərin göstərilməsi üzrə fəaliyyəti təşkil edən subyektdir. Sahibkarın xarakterik xüsusiyyətləri ilkin kapitalın formalaşmasında və müəssisənin idarə edilməsində iştirak, icra noticələ-

tökümü pillələrində yenilənən biliklərin və təcrübələrin məcmusunu təşkil edir. Sosial sahədə idarəetmə funksiyası aşağıdakı sahələrdə müvafiq siyasətin formalaşdırılmasında və fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsindən ibarətdir. Bu, əmək münasibətlərindən, əhali strukturlarından, məşğulluq və miqrasiya məsələləri, əhalinin həyat səviyyəsi və keyfiyyəti, sosial təminatların yönəldilməsindən ibarətdir. Onun səlahiyyətlərinə əhəllərin və əlillərin, uşaqlı ailələrin, ehtiyatda olan hərbi qulluqçuların sosial müdafiəsi sahəsində dövlət siyasətinin işlənilməsi, hazırlanması və əlaqələndirilməsi, sosial sığortanın, pensiya təminatı, sosial təminatların və kompensasiyaların ödənilməsi kimi məsələlər daxildir.

Sosial sahələrin maliyyələşməsi, xərclərin optimallaşdırılması məsələləri də idarəetmə qədr mühüm və aktualdır. Bu sahədə gəlirlərin formalaşması və iqtisadi münasibətlərdə xüsusiyyətləri, əhaliyə sosial dəstək siyasətinin tətbiq edilməsi mexanizmləri, si-

metodik cəhətdən yaxşı işlənmiş praktiki hissəsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ölkədə yeni texnologiyaların inkişafı və davamlı olaraq istehsalata tətbiqi ilə təhsilli mütəxəssislərə tələbat artır.

İndi informasiya texnologiyaların əsrində yaşayırıq. Hansı cəmiyyət texnoloji yeniliklərə daha çox açıqdır, daha çox bu yeniliklərdən bəhrələnilib gündəlik həyatına uğurla tətbiq edirsə, o cəmiyyət öz həyatını daha da asan, maraqlı və təminatlı edir. Bu baxımdan monoqrafiyanın XI fəslə çox aktualdır. "Müasir cəmiyyətin informasiyalaşdırılması kontekstində sosial idarəetmə" adlanan bu fəsilə informasiyanın istehsalı, yayılması, təşkil və investisiyası ilə bağlı bütün fəaliyyətlər, tədbirlər və təcrübələr haqqında məlumat verilir. Kitabda doğru olaraq göstərilir ki, bu sektor milli gəlirin, gələcək əmək bazarının, yeni peşələrin və struktur transformasiyanın əsas mənbəyini təşkil edir. ABŞ-də informasiya sektorunu milli gəlirin və iş imkanlarının təxminən yarısını istehsal edir. Avropanın inkişaf etmiş ölkələrinin iqtisadiyyatları tədricən informasiya sektoruna keçirilib, onları milli gəlirlərin təxminən 40 faizi yetmişinci illərin ortalarında informasiya fəaliyyəti yüngüldən qaynaqlanırdı. İnformasiya cəmiyyəti haqqında anlayışların çoxluğuna baxmayaraq, qeyd etmək olar ki, informasiya cəmiyyəti əsas diqqəti inkişaf məqsədlərinə xidmət edən informasiya istehsalına, əldə edilməsinə və istismarına, mexanizmlərin işlənilməsinə və onun vasitəsilə idarə olunmasına yönəldir.

İnformasiya müəyyən bir obyekt haqqında biliklərimizin qeyri-müəyyənlik dərəcəsini azaldan bütün məlumatlardır. İnformasiya texnologiyaları (İT) informasiyanın formalaşdırılması, təşkil, emalı, yayılması və istifadəsi məqsədilə məlumatın çevrilməsi prosedurları sistemidir.

Professor Hadi Rəcəblinin monoqrafiyasının sonuncu - XII fəslə də olduca aktual və maraqlı bir məsələyə - insan kapitalının inkişafı siyasətinə həsr olunmuşdur. Bu fəsil elə belə də adlanır: "İnsan kapitalı və resursları". Bu fəsilə insan kapitalı, onun konsepsiyası və istifadə xüsusiyyətləri, demografiya siyasəti, sosial inkişafın əhali aspektləri, insan resurslarının əsas xüsusiyyətləri və növləri, insan kapitalının idarə edilməsi sistemi və formaları ətrafı tədqiq edilmişdir.

Müasir dünyamızda həyatın bütün sahələrində intellekt rəqəbəti gedir. İnsan kapitalı ölkələrin bugünü və sabahına hədəflənmiş ən qiymətli və tikələrsən sərvət hesab olunur.

İnsan kapitalı anlayışı işçi qüvvəsi artımının çox olduğu ölkələrdə nisbətən daha böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu ölkələrdə təbii olaraq daha çox məşğulluq var, çünki verilən iqlim şəraitində daha yüksək doğum nisbəti var. Bu ölkələrdə əlavə olaraq, maddi kapital resursundan daha zəngin insan resursudur. Bu insan resursu təhsil, səhiyyə və mədəni dəyərlərdən təsiri girişli insan kapitalına çevrilə bilər. Hər bir ölkədə insan inkişafının qiymətləndirilməsi üçün statistik göstərici insan inkişafı indeksidir. Bu, "gözlənilən ömür indeksi", "təhsil indeksi" və "gəlir indeksi"nin məcmusudur. Gözlənilən ömür indeksi ölkənin əhəlinin sağlamlıq səviyyəsi ilə bağlıdır. Təhsil göstəricisi əhəlinin təhsil səviyyəsinə və savadlılıq səviyyəsinə işarə edir. Gəlir göstəricisi əhəlinin həyat səviyyəsi ilə müəyyən edilir. İnsan kapitalı sağlamlıq, təhsil və həyat keyfiyyəti ilə ölçülür. Odur ki, insan inkişafı indeksinin komponentləri, yəni gözlənilən ömür indeksi, təhsil indeksi və gəlir indeksi ölkə daxilində insan kapitalının formalaşması ilə birbaşa bağlıdır.

Professor Hadi Rəcəblinin "Sosial sahələrin idarə edilməsi" monoqrafiyası universitet tələbələri üçün nəzərdə tutulsa da, kitabdən bu sahə ilə bağlı tədqiqat aparacaq doktorantlar, elmi işçilər, habelə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının mütəxəssisləri və geniş oxucu kütləsi də istifadə edib faydalana bilər. Monoqrafiya həm də onunla əlaqəlidir ki, bu dəyərli əsər müəllimin 75 illik yubileyi ərəfəsində işıq üzü görüb və hörmətli Hadi müəllimin öz-özünə ən gözəl təbriki, onu tanıyıb sevən insanlara isə ən qiymətli hədiyyəsidir.

Uzun illər Milli Məclisdə birgə çalışdığımız hörmətli professor Hadi Rəcəbli bu gözəl əsər münasibətilə, eləcə də yubileyi münasibətilə ürək-dən təbrik edir, uzun illər belə gümrək, sağlamlıq və rahat ömür sürməyi, yazıb-yaratmağı arzu edirik.

Musa QULİYEV,
Milli Məclisin Əmək və Sosial Siyasət Komitəsinin Sədri

Bu, təkcə iqtisadi inkişaf deyil, həm də qarşılıqlı inam məsələsi idi

BTC-nin Azərbaycan və Gürcüstan hissələrinin birləşməsindən 18, Gürcüstan hissəsinin istifadəyə verilməsindən isə 17 il keçir

Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) əsas ixrac neft kəmərinin salınmasında oktyabr ayı da özünə önəmli hadisələr yer alıb. Bu layihənin reallaşması qarşısında yaşıl işıq yandıran ilk sənəd - Ankara bəyannaməsi 1998-ci ilin oktyabr ayında imzalanıb.

Məhz bu bəyannamə növbəti ilin noyabr ayında ATƏT-in İstanbul Zirvə toplantısında "Xam neftin Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan Respublikası və Türkiyə Cümhuriyyəti əraziləri ilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri vasitəsilə nəql edilməsinə dair" sənədin imzalanmasına yol açdı. Məlum olduğu kimi, həmin sənədi Azərbaycanın, Gürcüstanın, Türkiyənin, Qazaxıstanın və ABŞ-nin o vaxtki prezidentləri imzalayıblar.

BTC-nin Azərbaycan və Gürcüstan hissələrinin birləşdirilməsi, eləcə də kəmərin qonşu respublikadakı hissəsinin istifadəyə verilməsi kimi mühüm hadisələr həmin ilin oktyabr ayına təsadüf edib. Bunlardan biri 2004-cü, digəri 2005-ci ildə olub.

Boru xəttinin Azərbaycan və Gürcüstan hissələrinin birləşdirilməsi münasibətilə tədbir 2004-cü il oktyabrın 16-da Azərbaycanın Ağstafa rayonunun Böyük Kəşik kəndində - Gürcüstanın Qardabani rayonu ilə sərhəddə keçirildi. Bu iki hissənin birləşdirilməsi BTC-nin çəkilişi boyu həyata keçirilən 15 min qaynaq emalıyından biri idi. Lakin bu, adi qaynaq deyildi. Bununla zəmanəmizin möhtəşəm layihələrindən biri, nəhəng inşaat və mühəndis qurğusu olan BTC-nin tamamına doğru növbəti mühüm addım atıldı. Bir də axı BTC adi boru kəməridən daha çox mənə kəsb edir. Odur ki, xəttin Azərbaycan və Gürcüstan hissələrinin birləşdirilməsində həm də qarşılıqlı inam məsələsi vardı. Bu, iqtisadi inkişafı yanaşı, insanların bir-birinə sosial-mədəni sahədə daha da yaxınlaşmasına xidmət edirdi.

Prezident İlham Əliyev tədbirdəki çıxışında tikilməkdə olan kəmərin əhəmiyyətini vurğulayaraq demişdir: "Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin tikintisi həm Azərbaycan üçün, həm Gürcüstan üçün, həm də bütün region üçün çox vacibdir. Bu, ölkəmizə yeni imkanlar yaradacaqdır, xalqımız üçün yeni şəraitin yaradılmasına təmin edəcəkdir. Əlbəttə ki, bu, ölkələrimizə böyük həcmdə maliyyə vəsaitinin cəlb olunmasına gətirib çıxaracaqdır. Eyni zamanda bu iqtisadi məsələlərlə yanaşı, regional təhlükəsizlik məsələlərində də layihə öz töhfəsini verəcəkdir."

Həmin vaxt üç ölkə ərəzində marşrut boyunca tikinti dəhlizi tamamilə təminlənmiş və açılmışdı. Boruların 97 faizi qaynaqlanmış və 70 faizi torpaqla örtülmüşdü. BTC-yə vurulacaq ilk nefti "Mərkəzi Azəri" platforması verəcəydi ki, onun da üst modulları artıq donizdə quraşdırılmış dayaq bloku üzərində yerləşdirilmişdi. Səngəçaldakı və Ceyhandakı terminallarda nefti qəbul etmək üçün hazırlıq işləri gedirdi və onların əsas hissəsi görülmüşdü.

Üç ölkə ərəzində kəmərin çəkilişində 21 min insan çalışırdı. Azərbaycanı tikintiyə 5 min nəfər cəlb olunmuşdu. Bu insanların əməyi ilə BTC uğurla irəliləyirdi. Beləliklə, 2005-ci il mayın 25-də Səngəç terminalından kəmərin ilk neft vuruldu. Başqa sözlə, boru xəttinin Azərbaycan hissəsi istifadəyə verildi. Bundan sonra növbə Gürcüstan hissəsinin idi.

2005-ci il oktyabrın 12-də Gürcüstanın Qardabani rayonunda yerləşən 1 nömrli nasos stansiyasının ərəzində BTC-nin ölkədəki hissəsinin istifadəyə verilməsi münasibətilə tənənəli mərasim keçirildi. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, BTC-nin 8 nasos stansiyası və digər yerüstü obyektləri də var. Nasos stansiyalarının 2-si Azərbaycanda, 2-si Gürcüstanda, 4-ü isə Türkiyədə yerləşir. Səngəçaldakı bu qəbiləndən olan qurğu ümumiyyətlə kəmərin baş nasos stansiyasıdır. Ölkəmizdəki digər nasos stansiyası Yevlax rayonunun ərəzində yerləşir.

2005-ci ilin süzgedən dövrdə kəmərin iki ölkədəki hissəsi neftlə doldurulmuşdu, Türkiyə hissəsində də artıq neft vuruldu. Xətti tam doldurmaq üçün 10 milyon barel neft tələb olunurdu. Elə bu tədbirdə də qeyd edildi ki, BTC dünyanın böyük enerji layihələrindəndir.

Prezident İlham Əliyev bu transmilli layihənin geniş əməkdaşlıq şəraitində gerçəkləşdiyini bildirmək demişdir: "Bu layihənin həyata keçirilməsində çoxlu insan iştirak edibdir. Biz hamımız - çoxlu işçilər, dövlətlər, maliyyə qurumları, adi fəhlələr - bunu birlikdə etmişik. Ancaq hamımız xatırlayırıq ki, bu nəhəng transmilli layihənin təməli 1994-cü ildə Bakıda "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması ilə başlanmışdır. Azərbaycan rəhbərliyinin, xalqımızın Ümmümilli Lideri Heydər Əliyevin qətiyyəti, cəsarəti, Azərbaycan xalqının dəstəyi bizə imkan verdi ki, ölkəmiz öz zəngin neft, qaz yataqlarını isə səla bildi və bu gün bizim təbii ehtiyatlarımız dünya bazarlarına çıxarıldı."

BTC-dən sonra ölkəmizdə daha neçə global layihə gerçəkləşib və bu layihələrdə Azərbaycanla Gürcüstan birlikdə olublar. Söhbət Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməridən, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolundan, TANAP-dan və digər layihələrdən gedir. Bu əməkdaşlığın tarixi zəngin, gələcəyi böyükdür. 2019-cu ilin fevral ayında Gürcüstan Prezidenti Salome Zurbəşvilinin ölkəmizə rəsmi səfəri çərçivəsində keçirilən tədbir zamanı dövlətimizin başçısı bunları xatırladaraq demişdir: "Əməkdaşlığımızın böyük hissəsi energetika sektoruna aiddir. Bu əməkdaşlığın böyük tarixi var və biz birgə səylərlə çox önəmli böyük layihələri icra edə bilmişik. Əgər tarixə bir qədər nəzər salsaq görərik ki, hələ 1990-cı illərin sonlarında Bakı-Supsa neft kəmərinin tikintisi böyük hadisə idi. Bu, imkan verdi ki, Xəzər dənizi Qara dənizlə neft kəməri ilə birləşsin. Ondan sonra əlbəttə ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri tikildi. Bütün bunları biz, yəni, üç ölkə - Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə birgə səylərlə həyata keçirdik. Bu gün bu layihələr bizim iqtisadi inkişafımıza böyük dəyər əldə ediblər."

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Sosial sahələrin tədqiqinə layiqli töhfə

tə və sosial rifaha hədəflənməklə çoxşaxəlidir. ardicıdır və səhid ailələrini, Qarabağ qazilərini, veteranları, valideyn himayəsindən məhrum uşaqları, yoxsulları, işsiz şəxsləri və digər həssas qrupları tam əhatə etməkdədir.

Prezident İlham Əliyevin 2018-ci il aprelin 18-də Milli Məclisdə keçirilən andiçmə mərasimində söylədiyi "Hamımızın amalı ondan ibarətdir ki, ölkəmiz daha da güclənsin, daha da qüdrətli dövlətə çevrilsin, Azərbaycan vətəndaşları daha da yaxşı yaşasınlar" sözləri yaşadığımız həyatda öz təsdiqini tapıb, gerçəkləşib çevrilib.

Sosial siyasətin mühüm tərkib hissələrindən biri də sosial sahələrin idarə edilməsidir. Bu ayrıca bir elm sahəsi olmasa da, sistemli şəkildə araşdırmaların, tədqiqatların mövzusu kimi elm adamlarının və siyasətçilərin diqqətini daha çox cəlb etməkdədir.

Sosial idarəetmə sahəsində mütərəqqi təcrübənin öyrənilməsi və ölkəmizdə tətbiqi təşəbbüsləri tədqiqalaya bilər. Son illərdə ölkəmizdə bu sahəyə marağın artması, milli kadrların hazırlanması, sosial idarəetmə və xidmət strukturlarında islahatların aparılması da diqqət çəkən məqamlardandır. Eyni zamanda bu sahədə görülən işlər, dördüncü böyüklər da kifayət qədərdir.

Siyasi elmlər doktoru, professor Hadi Rəcəblinin bu günlərdə çapdan çıxmış "Sosial sahələrin idarə edilməsi" adlı monoqrafiyası bu baxımdan çox əhəmiyyətli və faydalı nümunədir.

Azərbaycanın elmi və siyasi mühitində yaxşı tanınan Hadi Rəcəbli müasir Azərbaycan dövlətinin sosial siyasətinin formalaşmasında, xüsusən bu sahədə qanunvericilik bazasının yaradılmasında böyük xidmətləri olan şəxslərdən biridir. I-V çağırış millət vəkilli və Milli Məclisin komissiya və komitə sədri olmuş Hadi Rəcəbli uzun illər sosial siyasət, sosial münasibətlər, sosial sahələrin dövlətin və cəmiyyətin həyatında yeri və rolu kimi məsələlərin nəzəri, hüquqi, elmi cəhətdən öyrənilməsi, araşdırılması və tətbiqi istiqamətində çalışmışdır. Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sabiq sədri kimi Hadi müəllim sosial sahələrdə, habelə əmək münasibətləri sahəsində qanunvericilik bazasının formalaşmasında, xüsusilə bu sahələrdə çərçivə qanunların hazırlanmasında həm bir alim kimi, həm də bir siyasət adamı olaraq böyük töhfələr vermişdir.

İctimai-siyasi fəaliyyəti ilə yanaşı, Hadi müəllim həm də elmi yaradıcılıq və pedaqoji fəaliyyətdə də məşğul olmuş, sosial sahədə mütəxəssis kadrların hazırlanmasında yaxından iştirak etmişdir.

Hal-hazırda ömrünün müdriklik çağını yaşayan Hadi müəllim həmişə olduğu kimi, yenə də fəal həyat mövqeyində dayanır, elmi-ictimai fəaliyyətini davam etdirir, yorulmadan sosial sahələrlə bağlı tədqiqatlar aparır, yenilikləri mənimsəyir, bilik və təcrübəsini öz tələbələri ilə mənəuniyyətlə paylaşır.

Bu günlərdə işıq üzü görən, sosial sahələrin öyrənilməsinə və təşkilinə həsr olunmuş dəyərli monoqrafiyanı

mə sistemli yanaşması ilə seçilən son illərin ən uğurlu tədqiqat işlərindən biri kimi qiymətlidir.

Kitab giriş hissədən, bir-biri ilə bağlı 12 fəsildən və nəticə hissədən ibarət olmaqla çox oxunaqlı bir şəkildə tərtib edilmişdir. Kitabda sosial siyasət, onun formalaşması, məqsədi, istiqamətləri, hədəfləri kimi məsələlər sistemli şəkildə şərh edilir.

Sosial siyasət insanlara arasında münasibətlərin tənzimlənməsinə, əhalinin həssas qruplarına yardımın göstərilməsinə, yoxsulluğun azaldılmasına və cəmiyyətdə yüksək rifahın əldə edilməsinə yönəlmis tədbirlər sistemidir.

Dövlətin sosial funksiyalarından birincisi müvafiq siyasətin həyata keçirilməsi yolu ilə mənfəətlərdə kəskin fərqi azaltmaq və bu əsasında insanların lazımı həyat səviyyəsi ilə təmin etmək üçün cəmiyyət üzvlərinin gəlirlərinin bölgüsündən ibarətdir.

Dövlət siyasətinin əsas funksiyalarından biri də əhalinin məşğulluğunun tənzimlənməsi, sosial müdafiəsi və sosial ədalətə nail olunması üçün tədbirlər və proqramların həyata keçirilməsidir.

Kitabda sosial sahələrin mahiyyəti, vəzifələri və funksiyaları, strukturu və sistem təminatı kimi məsələlər əhatəli şəkildə tədqiq və ifadə olunmuşdur.

Monoqrafiyada sosial siyasətin səmərəli sosial müdafiə sisteminin formalaşdırılmasına xidmət edən aşağıdakı sahələri prioritet kimi göstərilir:

- *əhalinin ən yoxsul təbəqələrinə, yəni müstəqil şəkildə minimum yaşayış səviyyəsini təmin etmək imkanına malik olmayan və ya hələ də təmin etməyənlərə dəstək;*
- *əmək hüququnun təmin edilməsi;*
- *əhalinin məşğulluğunun tənzimlənməsi.*

Dövlətin sosial siyasətinin ən mühüm istiqaməti sosial müdafiədir ki, bu da müxtəlif fəaliyyət sahələrində və təndəflərin minimum zəruri sosial məvünətlərə çıxışının təmin edilməsinə və sosial təminatların dəstəklənməsinə yönəlmis tədbirlər kimi xarakterizə edilə bilər. Sosial müdafiə tədbirlərinin həyata keçirilməsinin normativ hüquqi əsasını bir sıra qanunlar, qərarlar və digər normativ hüquqi aktlar təşkil edir. Aydındır ki, vətəndaşların ən həssas təbəqələrinin, əlillərin və aztəminatlı əhalinin müdafiəsi sahəsində dövlət siyasəti bu sahənin maliyyələşdirilməsində və sosial infrastrukturun inkişafında müşahidə olunan regional fərqlərin bərabərləşdirilməsinə yönəldilmişdir.

Sosial sahələrin təşkilatı əsasları adlanan ikinci fəsildə sosial qruplar və onların təsnifatlanması, sosial sferada dövlət və özəl sektorların əməkdaşlığı, sosial sahələrdə sahibkarlıq fəaliyyəti, o cümlədən sahibkarların cəmiyyət qarşısında sosial məsuliyyəti, biznes və sosial öhdəliklər məsələsi aydın, anlaşılın bir dildə izah olunur, sosial sahələrdə sahibkarlığın inkişafı üçün əsas şərtlər aşağıdakı kimi sıralanır:

- *bu fəaliyyət növü ilə məşğul olmaq üçün imkanlar yaradan qanunvericilik bazası;*

rinə görə məsuliyyət, inkişaf strategiyasını seçərkən qərar qəbul etmək, mənfəəti bölüşdürmək və istifadə etmək hüququdur.

Kitabda sosial sahədə sahibkarlığın aşağıdakı istiqamətlərdə inkişafı qeyd edilir:

- *əsas fəaliyyət istiqamətləri çərçivəsində əlavə xidmətlər (məsələn, fərdi kompüter istifadəçilərinin hazırlanması, xarici dillərin öyrənilməsi, idman qurğularının kommersiya məqsədləri üçün istifadəsi, məktəbdə kompüter kurslarının yaradılması);*
- *əsas fəaliyyətlə bağlı xidmətlər (məsələn, universitet onun nəşr etdiyi dərslikləri satır);*
- *əsas fəaliyyətinə aid olmayan xidmətlər (icarəyə götürülmüş bina və avadanlıqlar).*

Sahibkarlığın normativ hüquqi bazası aşağıdakılardan ibarətdir:

- *əmlak və icarəyə dair qanunvericilik normaları;*
- *sahibkarlıq fəaliyyətinin mümkün növləri üzrə qanunvericilik normaları;*
- *vergi qanunvericiliyi;*
- *müəllif hüquqlarının qanunvericilik normaları;*
- *istehlakçıların hüquqları haqqında qanunvericilik.*

Sosial sahibkarlıq bizneslə xeyriyyəçiliyin kəsişməsində olmaqla cəmiyyətin mühüm sosial və mədəni problemlərini həll edir, həmçinin sosial cəhətdən həssas vətəndaş kateqoriyalarını uyğunlaşdırmağa şərait yaradır. Eyni zamanda bu iş növü öz sahiblərinə də qazanc gətirə bilər. Bu gün sosial sahibkarlar cəmiyyətdə üç sahə üzrə olduca aktualdır. Birincisi, bunlar fərqli yaşda olan insanlar üçün müxtəlif formatlarda təhsil xidmətləridir. İkincisi, aqil və fiziki qüsurlu insanların məşğulluğudur. Üçüncüsü isə, insanların ətraf mühitin mühafizəsi məqsədini daşıyan ekoloji layihələridir.

Monoqrafiyada dövlətin sosial siyasətinin prioritet istiqamətləri, idarəetmə sahəsində xüsusiyyətlər, prinsiplər, təcrübə və problemlər də lakonik, lakin bütöv şəkildə, konseptual baxış bucağından şərh edilmişdir.

Kitabda göstərilir ki, sosial sahələrin idarə edilməsi xüsusiyyətlərini bilmədən, sosial sahələrin idarə edilməsində dövlətin rolunu qiymətləndirmədən, sosial sahələrin inkişafında dünya təcrübəsini mənimsəmədən effektiv noticəyə nail olmaq mümkün deyildir. Sosial sahələrin idarə edilməsi problemlərini uzun illər tədqiq edən professor Hadi Rəcəblinin qənaətinə, idarəetmə nəzəriyyəsi və praktikasının inkişafı, sosial sferada idarəetmənin hüquqi əsasları, sosial sferanın idarə edilməsinə investisiya qoyulmuş məsələləri dinamik bir proses olduğundan daim

Səhər saat 06:00-dır. Bakıdan Şərqi Zəngəzura, Zəngilana yola düşən ilk mülki təyyarənin səfərinə kimi çox səbirsizlik. Bir qədər sonra minik üçün qapılar açılır, qaribə bir səssizlik var, hər kəs həyəcanlıdır...

45 dəqiqədən sonra buludların arasından görünən mənərə artıq ünvana çatdığımızdan xəbər verir və eniş edən təyyarənin bələdçisi səfərinə sözlərini: "Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanına xoş gəlmisiniz"...

Bu tarixi bir gündür. Çünki işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda bir il beş ay müddətinə tikilən ikinci aeroport - Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı açılışından 2 gün sonra ilk mülki təyyarəni və səfərinə qəbul edirdi. Bu tarixi hadisədə iştirak edənlər isə oktyabrın 22-də "Zəfər yürüşü" turnirində triatlon və duatlon mərhələləri üzrə Respublika çempionatında yarışacaq idmançılar və media nümayəndələri idilər.

Ağalda qaynayan həyat, həyəcan dolu anlar...

Təyyarədən enərək Zəngilan qonaqlarını tutqun və yağılı havası ilə qarşıladı. Hava limanının özəmi isə göz oxşaydı. Xüsusilə qısa müddətdə işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda belə bir infrastrukturun yaradılması Azərbaycanın qüdrətinin göstəricisi idi.

Beləliklə, yarışın keçirilməsinə, 30 il sonra ilk dəfə yaşayın başlandı ünvanda - Ağalı kəndində. Yolboyu hər kəs pəncərələrdən boylanır, ətrafa maraqlı baxışlarla nəzər salırdı, yaxınlıqdakı viran qoyulan evlər isə uzun illərin qısa icmal kimi gözləri yaşla doldurdu. Amma Ağalı kəndinin valehedici görünüşü bir anda bütün simalarda təbəssüm yaratdı. Sanki bura hər kəsə mülhəm oldu, qürurlu hisslər yaşadı...

Yarışdan öncə Ağalı kəndi və ağalıqlarla tanışlıq fürsətimiz oldu. Onların buradakı yaşayın və xoşbəxtliyi sözün əsl mənasında üzllərindən oxunurdu. Bir müddədən sonra yarışla bağlı son hazırlıq işləri görüldü.

Start nöqtəsində yarışın baş hakimi Balahəydr Kərimov görün kimi elə o andaca onunla həmsöhbət olurdu. B.Kərimov qeyd edir ki, hazırlıqlara 2 gün əvvəldən başlanılıb. Bu günlər ərzində məsafələrin müəyyən edilməsi, lazımi avadanlıqların yerləşdirilməsi, bir sözlə, idmançıların yarışacağı məkanın hazır vəziyyətə gətirilməsi asan olmasa da, bütün komanda böyük səylə çalışıb: "Şərqi Zəngəzurdakı ilk kütləvi idman yarışının keçirilməsində birbaşa əməyimizin olması hər birimizə heç bir yarışda olmadığı qədər sevincdir və həyəcanlandırdı".

Bu hazırlıqlar zamanı Ağalı kənd məktəbinin şagirdlərinə triatlon idman növünün mahiyyəti, əsas xüsusiyyətləri haqqında Triatlon Federasiyasının məşqçiləri tərəfindən dərslər keçilib. Hər bir azyaşlı "Zəfər yürüşü" turnirinin uşaq qaçışı mərhələsində yarışa dəvət olunub. Baş məşqçi vurğulayır ki, əvvəlcə uşaq yarışına qatılacaq məktəblilərin sayı az idi. Ancaq görünür buradakı hazırlıqlar hər kəsə böyük maraqla oyadı: "Çünki dünən axşam siyahıya baxanda iştirakçıların sayının 49 nəfər olduğunu gördük çox sevinдик. Demək olar ki, kəndin azyaşlılarının böyük bir qismi bugünkü yarışda iştirak edəcək".

Şərqi Zəngəzurdakı ilk idman yarışını

Ağalı kənd meydanında qurulan səhnəyə doğru irəliləyirik. "Zəfər yürüşü" turnirinin açılış mərasimi canlarını Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda qurban vermə Vətən müharibəsi şəhidlərinin əziz xatirəsinin bərdəqəlik şükutlə anılması ilə başladı.

Zəngəzurdakı "Zəfər yürüşü"

Zəngilanın Ağalı kəndində keçirilən ilk kütləvi idman yarışını böyük maraqla səbəb oldu

Tədbirdə Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonuna daxil olan Zəngilan rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Vahid Hacıyev çıxış edərək bildirdi ki, 30 ildən sonra ilk dəfə Zəngilanda idman yarışının keçirilməsi çox önəmli hadisədir.

Milli Məclisin deputatı Rəuf Əliyev isə həm yarışın, həm də Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılışının əhəmiyyətindən söz açdı. Qeyd etdi ki, bütün bu tarixi hadisələr 30 illik işğal altında qalmış torpaqlarımızda bərpacümlü işlərinin olduqca sürətli davam etdirilməsinin bariz nümunəsidir. Deputat vurğuladı ki, belə tədbirlərin davamlı olması ölkəmizə və idmanımız üçün olduqca vacibdir.

Gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov çıxışı zamanı iki il bundan əvvəl Müzəffər Ali Baş Komandan və rəşadətli ordumuz tərəfindən torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi notcasında burada belə bir qürurlu günün yaşandığını vurğulayaraq artıq Şuşada, Suqovuşanda da beynəlxalq turnirlərin keçirildiyini diqqətə çatdırdı. Nazir Şərqi Zəngəzurdakı keçirilən ilk idman yarışını münasibətilə bütün iştirakçıları təbrik etdi, onlara uğurlar arzulayaraq yarışa açıq elan etdi.

Sanki hava da bu möhtəşəm yarışdan agah olmuşdu

Beləliklə, "Zəfər yürüşü" turnirinin triatlon mərhələsinin start götürməsi üçün Həkkəri çayı üzərində salınmış süni gölə doğru yol alındı. İlk üzgüçülük mərhələsində idmançılar göldə 300 metr məsafəni tamamlamalı və ardınca velosiped və qaçış mərhələləri üzrə yarışa davam etdirməli idilər. Gölə yaxınlaşan zaman qara buludlardan təmizlənən göy üzünün günəşin şəfəqləri ilə bir anda bürünməsi hər kəsə heyranət gətirmişdi. Sanki hava da bu möhtəşəm yarışdan agah olmuşdu.

Nəhayət, suyaullanmaq üçün geri sayın başlayır və peşəkər idmançıların mübarizəyə atılırlar. Yarışçılar sırasına "dəmir məsafə"ni (3,8 km üzgüçülük, 180 km velosiped, 42 km qaçış) tamamlayan triatlonçular yanaşı, Triatlon Federasiyasının prezidenti Elçin Əliyev də qoşulmuşdu. Yeri gəlməşən, qeyd edək ki, E.Əliyev iştirakçılara dəstək məqsədilə daim triatlon üzrə keçirilən yarışlara qatılır. Elə orada triatlon idman növünü əsədən zaman marağına səbəb oldu. O vaxtdan üzgüçülük, velosiped üzrə də özümü təkmilləşdirərək ölkə miqyasında keçirilən yarışlara qoşuluram".

İdmançı bu yarışın onun üçün xüsusi dəyərinin olduğunu söyləyərək dedi ki, Birinci Qarabağ müharibəsində Zəngilan ərazisində gedən döyüşlərdə atası da düşməne qarşı savaşmış: "Atamın döyüşü yerdə bu gün yarışmağım on unudulmaz xatirəmə çevrildi".

Finişə çatan iştirakçılar arasında gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov da var idi. Nazir velosiped mərhələsində iştirakçılara qoşularaq velosiped sürdü, daha sonra isə qaçış məsafəsini tamamlayaraq yarışa başa vurdu. Çıxışı zamanı Fərid Qayıbov qeyd etdi ki, yarışa fiziki hazırlaşmağa vaxtı olmasa da, iştirak etməyi qararlaşdırıb: "Məsafə böyük olmadığına görə qərara gəldim ki, mən də idmançılara qoşuluram. Hazırlaşmağa vaxt olmadı üçün bir az çətin oldu. Özümə söz vermişəm ki, idmanla məşğul olmağa vaxt tapacağam". Sonda "Zəfər yürüşü" turniri kimi yarışlarda iştirakçıların sayının çoxalmasını sevincidir hal olduğunu bildiren nazir hamını idmanla məşğul olmağa çağırırdı. Bununla da turnirin triatlon mərhələsi üzrə yarış başa çatdı.

Yeniyyətlərin duatlon mərhələsi

Duatlon mərhələsində isə Azərbaycan Triatlon Federasiyasının 18 yaşadək idmançıları mübarizə aparırdılar. Onlar əvvəlcə 2 kilometr məsafəni qaçıb, 9 kilometr velosiped sürdükdən sonra yenidən 1 kilometr qaçaraq yarışa sona çatdırmalı idilər. Yeniyyətlər arasında yarışda birinci yerin qalibi Əli Rzazadə oldu.

6 yaşından üzgüçülük idman növü üzrə hazırlığa başlayan Əli sürətli həmlələri ilə asanlıqla rəqiblərini geridə qoyub bildi. Daha sonra Teymur Cəfərov 2-ci, Tamerlan Musa-

Qadınlar kateqoriyasında birinci yerin qalibi olan Adilə Süleymanova isə yarışın yeganə qadın iştirakçısı idi. O, qeyd edir ki, triatlonla tanışlığı 2016-cı ildən olub: "Qərbiyəsi odur ki, mən uşaqlıqda idmana

həvəs göstərməmişəm, hətta yadıma gəlir ki, idman dərslərinə belə girmirdim. Ancaq 2016-cı ildə Bakı Marafonuna qatılmaq üçün hazırlaşmışdım. Elə orada triatlon idman növünü əsədən zaman marağına səbəb oldu. O vaxtdan üzgüçülük, velosiped üzrə də özümü təkmilləşdirərək ölkə miqyasında keçirilən yarışlara qoşuluram".

İdmançı bu yarışın onun üçün xüsusi dəyərinin olduğunu söyləyərək dedi ki, Birinci Qarabağ müharibəsində Zəngilan ərazisində gedən döyüşlərdə atası da düşməne qarşı savaşmış: "Atamın döyüşü yerdə bu gün yarışmağım on unudulmaz xatirəmə çevrildi".

Finişə çatan iştirakçılar arasında gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov da var idi. Nazir velosiped mərhələsində iştirakçılara qoşularaq velosiped sürdü, daha sonra isə qaçış məsafəsini tamamlayaraq yarışa başa vurdu. Çıxışı zamanı Fərid Qayıbov qeyd etdi ki, yarışa fiziki hazırlaşmağa vaxtı olmasa da, iştirak etməyi qararlaşdırıb: "Məsafə böyük olmadığına görə qərara gəldim ki, mən də idmançılara qoşuluram. Hazırlaşmağa vaxt olmadı üçün bir az çətin oldu. Özümə söz vermişəm ki, idmanla məşğul olmağa vaxt tapacağam". Sonda "Zəfər yürüşü" turniri kimi yarışlarda iştirakçıların sayının çoxalmasını sevincidir hal olduğunu bildiren nazir hamını idmanla məşğul olmağa çağırırdı. Bununla da turnirin triatlon mərhələsi üzrə yarış başa çatdı.

Yeniyyətlərin duatlon mərhələsi

Duatlon mərhələsində isə Azərbaycan Triatlon Federasiyasının 18 yaşadək idmançıları mübarizə aparırdılar. Onlar əvvəlcə 2 kilometr məsafəni qaçıb, 9 kilometr velosiped sürdükdən sonra yenidən 1 kilometr qaçaraq yarışa sona çatdırmalı idilər. Yeniyyətlər arasında yarışda birinci yerin qalibi Əli Rzazadə oldu.

6 yaşından üzgüçülük idman növü üzrə hazırlığa başlayan Əli sürətli həmlələri ilə asanlıqla rəqiblərini geridə qoyub bildi. Daha sonra Teymur Cəfərov 2-ci, Tamerlan Musa-

yev isə 3-cü gələrkə müvafiq yerlərin qalibləri seçildilər.

Duatlon mərhələsində qızlar arasında 1-ci yer Medisa Təsbəhi, 2-ci yer isə Milanə Xəlilova tutdular. Milanə deyir ki, 2021-ci ildən Triatlon Federasiyasına keçsə də, müttəmədi məşqlər və bir-birindən maraqlı yarışlar onu daha çox həvəsləndirir: "İdmana üzgüçülük idman növü ilə başlasam da, qaçış və velosiped üzrə də qısa vaxtda özümü inkişaf etdirirdim. Yarışın məhz burada, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızdan biri olan Zəngilanda keçirilməsi isə olduqca qürurvericidir. Gələcək hədəfim tam "dəmir məsafə"ni tamamlayaraq "Ironman" titulu qazanmaqdır".

Ağalı məktəblilərinin yarış sevinci

Duatlon yarışına başa çatdıqdan sonra "Zəfər yürüşü" turnirinin ən maraqlı mərhələsinə, 1 kilometrlik "Uşaq qaçışı"na keçid edildi. Start xəttində düzülən ağalılı uşaqlar olduqca həyəcanlı görünür, valideynləri isə müxtəlif şüarlarla onları kəndən dəstəkləyirdilər.

Sakinlərdən birinə yaxınlaşırıq. Xeyransa Zeynalova Ağalıya birinci mərhələdə kəndlərdən olduğunu bildirdi. "Bu gün iki qızım da bu yarışa qatılıb. Fidan dündən səbirsizləyir, bu günü böyük maraqla gözləyirdi. Düşünürəm ki, belə tədbirlərin təşkili, xüsusilə uşaqların buna cəlb edilməsi Ağalıya onları daha çox bağlayacaq. Yeni qurulan yaşayın təməllərini sarsılmaz edəcək".

Uşaq qaçışında böyük bir izdiham var idi. Digər iki yarışdan fərqli olaraq, azyaşlı idman həvəskarları startın verilməsinə həyəcanla gözləyirdilər. Start səsinə əyilən-əyitməz Ağalı uşaqları qaçışa başladılar və 49 məktəbli 1 kilometrlik məsafəni uğurla başa vuraraq hər biri medala layiq görüldü.

Qaliblərin mükafatlandırılması mərasimindən sonra Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən Ağalı kənd orta məktəbinin idman zalında məktəblilərin üçün bədii gimnastika, voleybol, həndbol, futbol, basketbol və digər idman növləri üzrə məşğələlər keçirildi. Onlar arasında idman mövzusunda maraqlı viktoria təşkil edildi. Qaliblərə, eləcə də tədbirdə iştirak edən bütün məktəblilərə idman lovizimatları və digər xüsusi hədiyyələr təqdim edildi.

Son olaraq, Azərbaycan Triatlon Federasiyasının prezidenti Elçin Əliyev federasiyanın gələcək planlarını qəzetimizə əməkdaş ilə bölüşərək qeyd etdi ki, qarşıda federasiya üzvlərini və bu idman növünə maraqlı göstərənləri böyük layihələr gözləyir: "2021-ci ildən etibarən triatlon idman növünün populyarlaşması və böyük müstəviyə çıxması üçün bir çox təşəbbüslər reallaşdırıldı. Hazırkı əsas hədəfimiz isə klubların və yarışların sayını artırmaqdır. Bu bir faktdır ki, hər dəfə yeni yarışlar baş tutduqca potensial iştirakçıların da sayı çoxalır. Bu gün yarışda iştirak edən ağalılı uşaqlar arasında gələcəkdə peşəkər triatlonçular çıxıb bilər".

Elçin Əliyev onu da bildirdi ki, gələcəkdə "Winter Triathlon" yarışında da keçiriləcək: "Əgər hər şey plana uyğun reallaşarsa, idmançıları yeni bir turnir gözləyir. Dünya miqyasındakı hədəflər arasında isə 2024-cü ilə qədər güclü triatlonçuların hazırlığı və Olimpiya Oyunlarına qatılması yer alır".

Beləliklə, Ağaldan ayrılıb, Zəngilan Hava Limanına yola düşürük. Medal və diplomlarla təltif edilən idmançıların sevinci hədsiz idi. Onlar işğaldan azad olunmuş Zəngilandan qalib ayrılırdılar...

Aydan XƏLİLOVA, "Azərbaycan"

Zəngəzur dəhlizinin açılması heç kimə qarşı yönəlməyib

İrandakı bəzi dairələrin ermənipərəst siyasəti bölgədə vəziyyəti gərginləşdirməyə hesablanıb

İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra regionda yaranmış yeni realiaqlar Cənubi Qafqazın Avrasiyanın mühüm nəqliyyat-kommunikasiya xətinə çevrilməsi imkanlarını bir qədər də genişləndirib. Zəngəzur dəhlizinin açılması isə region ölkələri ölvərişli iqtisadi imkanlara sahibləndirəcək.

Bu dəhlizin açılması üçün bütün imkanlarını səfərbər edən Azərbaycanın məqsədi bölgənin inkişafına əsaslı töhfə verməkdir. Yeni Zəngəzur dəhlizinin reallaşdırılması heç kimə qarşı yönəlməyib. Hətta məğlub Ermənistan da buradan iqtisadi dividendlər əldə edə bilməsi imkanları onu göstərir ki, İlham Əliyev, hər zaman kimi, bu gün də bölgədə sülhün-təhlükəsizliyin təmin olunması üçün əldən gələni əsirgəmir.

Lakin son zamanlar İrandakı bəzi antiəzərbaycançı dairələr bu məsələdə "siyasi oyunlar" axtarışına çıxaraq iki ölkə arasındakı münasibətlərə xələl gətirməyə cəhd atırlar. Xüsusən də İran qoşunlarının Azərbaycanla sərhədə hərbi təlimlər keçirməsi anlaşılan deyildir, haqlı narazılığa səbəb olan məsələlərdən biridir.

Düzüdü, hansısa dövlətin hərbi təlimlər keçirməsi onun öz daxili işidir. Ancaq maraqlıdır ki, 30 il müddətində məhz bu ərazilərdə hərbi təlim keçirməyən ölkə məhz İndi, Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdikdən sonra nədən arsenalını nümayiş etdirir, güc göstərir. Sual yaranır: İran bu gün Azərbaycandan hansı təhlükəni gözləyir ki, qoşunlarını sərhədə cəmləndirib təlim keçirir?

İkinci Qarabağ savaşından sonra bölgədə yaranmış yeni realiaqlardan biri olan Zəngəzur dəhlizinin açılması prosesi də İranda birmənalı qarşılanmır. Bu nədənsə İranda bəzi dairələrin narazılığına səbəb olan məsələlər sırasına keçib. Bütün dünya və müttərəqqi qüvvələr Azərbaycanın Şərqi Zəngəzurdakı və Qarabağda həyata keçirdiyi bərpa işlərini, infrastruktururların yaradılmasını, təhlükəsizlik strukturlarının qurulmasını ölkənin suveren hüquqlarının nümunəsi kimi qəbul edib dəstəklədikləri halda qonşu ölkədəki antiəzərbaycançı şəbəkə yaman narahatdır. Bu dəhlizin açılması İranda Azərbaycan arasında nədənsə böyük narazılıq yaratmalıdır?

Prezident İlham Əliyev regionda yeni nəqliyyat-kommunikasiyaların yaradılması istiqamətində mühüm addımlar atır. Bu sahədə xüsusən də İranda əlaqələrin genişləndirilməsi prioritet məsələlərdən biridir. Artıq dost ölkə ilə bu istiqamətdə müəyyən razılaşmalar da var. Buna iki ölkə arasında imzalanmış Şərqi Zəngəzur iq-

tisadi rayonu ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında yeni kommunikasiya bağlantılarının yaradılması haqqında anlaşma memorandumunu da misal göstərmək olar.

Azərbaycanın atdığı addımlar, o cümlədən də Zəngəzur dəhlizinin reallaşdırılması heç kimə qarşı yönəlməyib, əksinə, bölgənin inkişafına əsaslı töhfə vermək məqsədi güdür. Bu yol bölgənin sülh, əmin-amanlıq və sabitliyinə töhfə verəcəyi kimi, Xəzərdən keçməklə "Şərqi Qərbi", Orta dəhliz marşrutları üzərində yerləşən bütün ölkələr üçün ticarət və sərmayə imkanları təqdim edəcək.

Azərbaycan qonşu ölkə ilə münasibətlərində hər zaman sözünə sadıq dövlət kimi nümunə göstərib. Ancaq İranda bəzi dairələrin hətta 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Ermənistanla silah-sursat, terrorçu dəstələrin dəstəklənməsinə şərait yaratması faktları təsdiq edir ki, həmin qüvvələr Azərbaycanın haqq savaşı qələbə qazanmasını da istəməyiblər. Sən demə, Azərbaycan Ordusunun şanlı qələbəsi həmin dairələri yaman narahat edib. Əgər belə olmasaydı, həmin dairələr İrəvanda, Şuşada məscidlərin "bərpa" adı altında, əslində, saxtalaşdırılması prosesinde yaxından iştirak etməzdi. İslami dəyərlərin məhv edilməsinə gəlməzlikdən gəlməzdi. Şuşada, guya, fərsməşəli, əslində isə bu torpaqların özəli sahibləri olan azərbaycanlılara məxsus bir-iki məscidi bərpa etməklə Ermənistanın "humanist" simasını qoruyub saxlamış çalışanların işğal illərində Azərbaycanın zəbt edilmiş ərazilərində qarət və talançılıq prosesinde yaxından iştirakı da bunun tərkib hissəsidir.

Bu bir həqiqətdir ki, Azərbaycan hər zaman dövlətlər arasında dinc, konstruktiv münasibətlərin inkişafında maraqlı olan ölkə kimi tanınıb. Eyni zamanda dövlətimiz həmişə öz məqəbləri ilə əməkdaşlığın inkişafında, yeni əlaqələrin istiqamətində müəyyənliyində maraqlı olduğunu nümayiş etdirib. Azərbaycan hər zaman qonşuları ilə, o cümlədən İranda əməkdaşlığın dinc məcrada inkişaf etdirilməsinin tərəfdarı olub.

Görünür odur ki, həmin dairələrin uzun illərdə müxtəlif formalarda həyata keçirdiyi ermənipərəst siyasəti bu gün də davam edir. Bu təhlükəli tendensiya isə bölgədə vəziyyəti gərginləşdirməyə hesablanıb. Təbii ki, bütün bunlar həmin dairələrin onsuz da Azərbaycanda olan mənfəi icmını daha da pisləşdirir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

Suqovuşanda başlayan yarışlar Mingəçevirdə başa çatdı

"Mingəçevir rəqətasi-2022"yə yekun vurulub. Yarışda Azərbaycanla yanaşı, Türkiyə, Bolqarıstan, İtaliya, Gürcüstan, Macarıstan, Moldova, Polşa, Qazaxıstan, Rumıniya, Serbiya, Özbəkistan və Ukraynadan 130-dək idmançı medallar uğrunda mübarizə aparıb.

Suqovuşanda start verilən yarışın son 2 günü "Kür" Olimpiya Tədris İdman Mərkəzində keçirilib. Rəqətanın sonuncu günündə kayak, kanoe və avaraqəkmə üzrə 8 kateqoriyada qaliblər müəyyən olub. Azərbaycan təmsilçiləri 3 gün davam edən yarış müxtəlif kateqoriyalarda 26 medalla başa vurublar. Bunların 5-i qızıl, 10-u gümüş, 11-i isə bürünc medal olub.

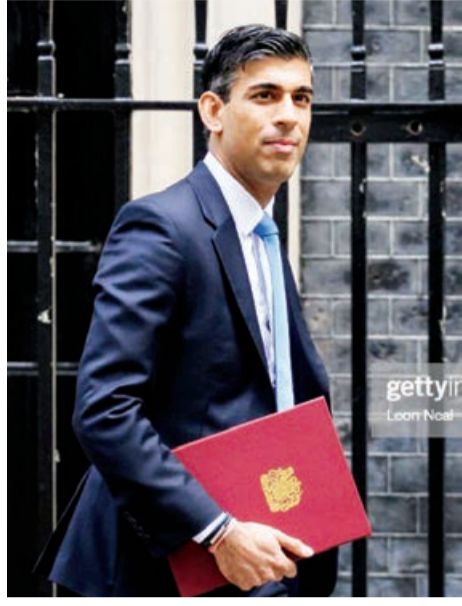
Rəqəta başa çatdıqdan sonra ölkələrin nümunəvi paradı olub və qaliblər mükafatlandırılıb. Mükafatları gənclər və idman naziri Fərid Qayıbov, Azərbaycan Kanoe və Avaraqəkmə Federasiyasının prezidenti Vüqar Əhmədov, Milli Məclis Sədri-nin birinci müavini Əli Hüseynli, Milli Məclisin deputatı Elman Nəsirov və digər rəsmi şəxslər təqdim ediblər.

Lacım QULİYEV, "Azərbaycan"

Rişi Sunak Britaniyanın Baş naziri oldu

Tarixdə ilk dəfə ölkəyə hindəsilli şəxs rəhbərlik edəcək

rində anadan olub və kiçik qardaşı Sanjay və bacısı Raahi ilə birlikdə böyüyüb. Sunak ailəsinin öcdələri vaxtilə Hindistandan Şərqi Afrikaya mühacirət ediblər. Keniyada doğulmuş atası həkim, Tanzaniyada böyümüş anası isə əzəci olub. Ailə 1960-cı illərdə Böyük Britaniyaya köçüb.

Uşaqıqdan elmlərə həvəs göstərən Rişi əla təhsil alıb. O, Hempşir məktəbində, sonra Vinçester Boys İntemat Kollecinə oxuyub, burada sinif nümayəndəsi və qəzet redaktoru olub. Yay tatilində isə kafedə ofisiant işləyib.

Sonra Oksford Universitetinin Linkoln Kollecinə fəlsəfə, siyasət və iqtisadiyyat üzrə təhsil alıb, tələbə kimi Mühafizəkarlar Partiyasının qorqahında təcrübə keçib. 2001-ci ildə ali məktəbi fərqlənmə diplomu ilə bitirib. Beş il sonra Sunak təhsildəki uğurlarına görə ABŞ-da Fulbrayt programının təqəddüsü olub və Stenford Universitetində MBA elmi dərəcəsi alıb.

Sunak öz peşəkar karyerasına 2001-ci ildə bankda işləməklə başlayıb, sonra investisiya şirkətinə gedib və orada orta qol olub. 2013-cü ildə həyat yoldaşı və qayınatası-hindistanlı milyardərlə birlikdə Elmi-Texniki Biznes Fondunu yaradıb.

Bir il sonra Rişi Sunak siyasətə maraqlanmağa başlayıb, 2015-ci ildə İcmalar Palatasında Riçmond rayonundan deputat olub və parlamentin Ətraf mühit, orzaq və kənd təsərrüfatı üzrə sosial komitəsində yer alıb. Sunak 2017-ci ildə ikinci müddətə yenidən deputat seçilib və yerli idarəetmə məsələlərini öz üzərinə götürüb.

2019-cu il seçkilərində siyasətçi Boris Consonu dəstəkləyib və vəzifəyə gəldikdən sonra yeni baş nazir tərəfdarını Sacid Cavid dövründə xəzinədarlığın baş katibi təyin edib. Elə həmin il Rişi üçüncü dəfə Riçmond İcmalar Palatasında yer alıb.

2020-ci ilin əvvəlində Cavid istefa verəndə və Sunak Britaniya Maliyyə Nazirliyinin vakant kansleri postunu tutduqda kabinetdə kadr dəyişiklikləri baş verib. Yeni maliyyə naziri ilk növbədə büdcə pullarını pandemiyanın iqtisadi nəticələrinin yumşaldılmasına yönəldib: fəaliyyə-

tində restoran və hotel biznesinə dəstək, iş yerlərinin qorunmasına və digər tədbirlər əsas yer alıb.

Cəmi altı ay ərzində o, britaniyalılar arasında ən yüksək bəyənmə nisbətində nail olub. Bəzi analitiklər hətta məmuru özünün çiçəklənən dövründə xarizmatik siyasətçi, sabiq hökumət başçısı Toni Bleyrlə müqayisə edirdilər.

Növbəti il maliyyə naziri büdcə kəsirini elan etdi və 1974-cü ildən bəri ilk dəfə olaraq korporativ vergiləri 19 faizdən 25 faizə qaldırdı. G7 sammitində isə o, onlayn texnologiyalar sahəsində transmilli korporasiyalar üçün minimum vergiləri müəyyən edən saziş imzaladı.

2022-ci ilin yazında maliyyə naziri yənaçağın rüsumunu azaldıb, enerjiyə qənaət edən avadanlıqların ƏDV-sini ləğv edib, əhalinin həssas təbəqələrinə kömək üçün sxem təqdim edib və 2024-cü ilə qədər gəlir vergisini azaltmağa söz verib. Eyni zamanda Sunakın davamlı olaraq azalan, lakin hələ də 2021-ci ildə müsbət olaraq qalan reytingi vergi qalmaqlı səbəbindən ölkənin siyasi tarixində ən aşağı səviyyəyə düşüb.

2022-ci ilin yayında tərəfdarsız qalan Boris Conson ictimai təzyiq altında istefa verəndən sonra Britaniya xəzinəsinin keçmiş rəhbəri növbəti baş nazir postunun ümumi favoriti olub. Dörd tur keçirilən seçkinin nəticələrinə görə, Sunak Liz Trassla birlikdə finala çıxıb və uduzub.

Buna baxmayaraq, liderlik uğrunda yarış zamanı Sunakın vergi endirimi planlarının istiqraz bazarında çöküşə səbəb olacağı barədə xəbərdarlıq etdi və o, bu fikrində haqlı çıxdı.

Liz Trassın istefasından sonra Rişi Sunak yenidən baş nazir postuna əsas namizəd hesab edilib. Partiya üzvləri ölkədə maliyyə sabitliyinin bərpası və inflyasiyanın azaldılması üçün onun hazır planının olduğunu bildiriblər.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Ermənistanda yarım milyon insan acından ölü

Beynəlxalq hesabatlar İrəvanın sosial-iqtisadi vəziyyətinin kifayət qədər acınacaqlı olduğunu göstərir

Ermənistanda sosial-iqtisadi durum getdikcə ağırlaşmaqda, ölkədə yaşanan tonozsuzlurdundan genişlənməkdədir. Bu vəziyyətdə sadə vətəndaşların rifahı daha da pisləşir ki, belə vəziyyət ölkədə müşahidə olunan sosial narazılığın artmasına səbəb olur.

Ermənistanın həm rəsmi statistikasına, həm də beynəlxalq hesabatlar ölkənin sosial və iqtisadi vəziyyətinin kifayət qədər acınacaqlı olduğunu göstərir. Belə ki, BMT-nin Ümumdünya Ərzaq Programının "Aclıq xəritəsi"ndə Ermənistanda yarım milyon insanın aclıqdan öziyyət çəkdiyini qeyd olunub.

Hazırda Ermənistan əhalisinin sayı 3 milyon nəfərdir. Eyni zamanda qeyd edilir ki, son bir ayda qida çatışmazlığında öziyyət çəkənlərin sayı daha 10 min nəfər artıb. Xəritəyə əsasən, ölkədə 5 yaşa qədər uşaqların təxminən 4,4 faizi kəskin, 9,4 faizi isə xroniki qida çatışmazlığından öziyyət çəkir.

"4rd.am" saytı yazır ki, baş nazir N.Paşinyanın iqtisadi proqramı zəif və populistdir. O, mikroskopik erməni bazarının demopolizasiyasından, kölgə iqtisadiyyatıyla mübarizədən və sairədən danışıq. Ermənistanın saxlanılmasına mənəbe kimi o, yəne də strateji tərəfdarlarını görür: "Azərbaycanla sülh danışıqlarının aktiv olduğu bir dövrdə varlı diasporu ölkəyə

cəlb etmək Qərbə doğru getmək deməkdir. Bu isə Rusiyadan gələn mənbələrin qapadılması və həm də Ermənistanın sonu deməkdir. Paşinyan iqtisadiyyata yeni heç nə götürmür. O, Ermənistanın siyasi tələblərindən imtina etmir, nəticədə Ermənistanı iqtisadi kollapsa aparır. Digər tərəfdən, Paşinyan başqa ölkələrdən pul götürüb vətəndaşları yemləyəcəyini deyir, lakin hələ də ballı deyil ki, onlar niyə Ermənistanı bu pulları verməlidirlər".

Vurğulanır ki, postmüharibə dövründə Paşinyanın proqramı Ermənistanı blokadan və təcriddən çıxarmayan, indiki siyasi mövqeyini qoruyub saxlayan digər proqramlar kimi uğursuzluğa məhkumdur. Qarşıdakı dövr ərzində Paşinyanın iqtisadiyyat və rifah məsələsində heç nə edə bilməyəcəyini görəcəyik. Demək ki, ictimaiyyətdə neqativ əhvali-ruhiyyəyə güclənəcək və yeni kumir axtarılacaq".

Ermənistanda əhali arasında aparılan sosioloji sorğular nəticəsində məlum olub ki, yeni baş nazir ilk növbədə onların problemlərini həll etməlidir. İrəli sürülən tələblər haqlı tələblərdir, lakin bunların yerinə yetirilməsində dövlət acizdir. Ona görə ki, iqtisadi resurslardan məhrumdur. Bu səbəbdən ölkədə başlanğıc xaos vəziyyəti getdikcə dərinləşdirir.

Bütün bunların fonunda sosial-iqtisadi sahədə gərginlik getdikcə daha da dərinləşir. Ermənistanda çörək istehsalı 60 faizə qədər azalıb. Ölkədə orta aylıq

öməkhaqqı olduqca aşağı səviyyədədir. Paşinyan iqtidarının milli valyutanın - dramın məzənnəsini sabit saxlamaq üçün göstərdiyi cəhdlər heç bir nəticə vermirdi. Çünki normal iqtisadiyyatı olmayan ölkədə inflyasiyanın həcmi gün keçdikcə daha da artır. Hətta milli valyutanın məzənnəsini sabit saxlamaq məqsədilə Ermənistan Mərkəzi Bankının indiyədək ayırdığı vəsaitlərin də problemin yoluna qoyulmasında heç bir təsiri olmayıb. Ölkənin xarici borcu artıq ümumi daxili məhsulun 60-70 faizini üstələyir.

Son zamanlar Ermənistanda çörək istehsalı da kəskin azalıb. Bu barədə İrəvan Çörək Zavodunun məsul işçilərindən biri "İrəvank" qəzetinə müsahibəsində deyib. O bildirib ki, ölkənin bir neçə şəhərində çörək zavodları var. Son hesabatla əsasən, bu müəssisələrdə istehsal 60 faizə qədər azalıb. İnsanlar köhnəmiş çörəkləri daha çox almaq istəyirlər. Buna səbəb köhnəmiş çörəyin iki dəfə ucuz satılmasıdır. Birdən-birə istehsalda 60 faizlik azalma ölkə iqtisadiyyatında dözülməz vəziyyətə gətirib çıxarıb.

Bunlar bir daha Ermənistanda bütün sahələrdə vəziyyətin qeyri-qənaətbəxş olduğunu, ölkə hakimiyyətinin hər keçən gün daha çıxılmaz vəziyyətə düşdüyünün sübutudur.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"Azərbaycan" qəzetinə 2022-ci il üçün abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz yirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə!

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirilmiş işləri ilə əlaqədar 27.10.2022-ci il saat 23:00-dən etibarən 28.10.2022-ci il gecə saatları ərzində bəzi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklər yaranması mümkündür.

BMT-Azərbaycan tərəfdaşlığının 30 illiyi münasibətilə Müşfiqabadda 3 min ağac əkilib

Oktyabrın 24-də Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin, IDEA İctimai Birliyinin və BMT-nin Azərbaycanı nümayəndəliyinin birgə təşkilatlığı ilə Müşfiqabad qəsəbəsində ağacəkmə aksiyası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, BMT-Azərbaycan tərəfdaşlığının 30 illiyi və BMT gününə həsr olunmuş aksiya zamanı 3 hektardan çox ərazidə Eldar şamı və zeytun ağaclarından ibarət 3 min ağac əkilib.

Aksiyada Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin rəsmiləri, BMT-nin Azərbaycanı nümayəndəliyinin ölkədəki nümayəndəliyinin oməkdaşları, ekokönüllülər, IDEA İctimai Birliyinin könüllüləri, diplomatik korpusun nümayəndələri iştirak ediblər.

Ağacəkmə aksiyasında iştirak edən ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini Firdovsi Əliyev bildirib ki, əkilən ağaclar Aşeronun torpaq-iqlim şəraitinə uyğun seçilib. Ərazi suvarma şəbəkəsi ilə təmin olunub. Bu da əkilən ağacların bitmə faizinin 98-100 faiz arasında olacağına əminlik yaradır.

Nazir müavininin sözlərinə görə, həmin ərazi bir il əvvəl boş sahə olub. Burada torpaq hazırlığı işləri aparılıb və əkinə yararlı vəziyyətə gətirilib. Builki payız əkinə mövsümündə həmin ərazidə ağacəkmə aksiyaları keçirilir.

"Səvindirici haldır ki, Azərbaycanda müxtəlif qurumlar peşə bayramlarını təbiiyyət qonununda keçirməyə üstünlük verir və daha çox ağacəkmə aksiyaları ilə qeyd edirlər. Təbiiyyətə münasibət bəttin formalaşmasında belə tədbirlərin çox böyük önəmi var. Payız əkin kampaniyası

başlayıb. Firsətdən istifadə edərək dost tərəfdaşları və hər bir vətəndaşı belə aksiyalarda iştiraka dəvət edirik. Nə qədər çox ağac əksək, o, ətraf mühitimiz bir o qədər sağlam olacaq. Belə aksiyalar Azərbaycanın gütdürdüyü beynəlxalq öhdəliklərin yerinə yetirilməsində töhfədir", - deyir F.Əliyev qeyd edib.

Bu günün çox əlamətdar gün olduğunu bildiren BMT-nin ölkədəki rezident-əlaqələndiricisi Vladanka Andreeva deyib: "Bu gün biz BMT-nin yaradılmasının 77-ci, BMT ilə Azərbaycan arasındakı tərəfdaşlığın isə 30-cu ildönümünü qeyd edirik. Belə mütəbər günü ağacəkmə kampaniyası ilə qeyd etmək gözəl bir təşəbbüsdür. BMT ilə sıx tərəfdaşlıq qurduq üçün Azərbaycan hökumətinə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Bu günü bizimlə birlikdə belə gözəl aksiya ilə qeyd edən Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə, IDEA İctimai Birliyinin könüllülərinə, o cümlədən ekokönüllülərə, diplomatik korpusun nümayəndələrinə təşəkkür edirəm".

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və AHİK-in kollektivi

SURXAY TAĞIZADƏNİN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Ümumiqtisad fakültəsinin 1984-cü il buraxılış, 932-ci qrup və 1985-ci il buraxılış, 536-cı qrupun məzunları Babək Səfərova anası

VALİDƏ XƏLİL QIZI SƏFƏROVANIN

Tərtər şəhərində vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

<p>BAŞ REDAKTOR</p> <p>Bəxtiyar SADIQOV</p>	<p>Ünvan</p> <p>AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə</p> <p>e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az.reklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az</p>	<p>Telefonlar</p> <p>Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55</p>	<p>Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68</p> <p>Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60</p> <p>İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Mühəssislik - 539-59-33</p>	<p>Qeydiyyat nömrəsi 1</p> <p>"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb nəşr olunmuş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir</p>	<p>Rəsmi sənəd və çıxışlarda sözləşmələrlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir</p> <p>Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır</p>	<p>Gündəlik qəzet</p> <p>Tiraj 6508</p> <p>Sifariş 3031</p> <p>Qiyməti 40 qəpik</p>
---	---	---	---	---	--	---